

Suvestinė redakcija nuo 2015-07-01 iki 2015-11-30

Istatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [105-3019](#), i. k. 0991010ISTAIII-1443

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004-05-01:

Nr. [IX-1908](#), 2003-12-16, Žin., 2004, Nr. 4-29 (2004-01-07)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMAS

1999 m. lapkričio 25 d. Nr. VIII-1443
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja pagrindinius valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo, saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos veiksų koordinavimo bei kontrolės pagrindus ir tvarką, nustato minimalius atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumas, įslaptintos informacijos administravimas, fizinė apsauga, įslaptintų sandorių saugumas, automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų apsauga) reikalavimus.

2. Užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, perduota Lietuvos Respublikai, saugoma ir naudojama Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir šiomis sutartimis grindžiamų bei jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų ir šio Įstatymo nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir (ar) jomis grindžiamų, ir (ar) jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimuose, Europos Sąjungos teisės aktuose yra nustatyti kitokie užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos saugojimo ir naudojimo reikalavimai, negu nustato šis Įstatymas, yra taikomos tarptautinių sutarčių ir (ar) jomis grindžiamų, ir (ar) jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Įslaptinta informacija** – paslapčių subjekto pripažinta valstybės ar tarnybos paslaptimi informacija apie dokumentų, darbų, gaminių ar kitų objektų buvimą, esmę ar turinį, taip pat tokia paslaptimi pripažinti patys dokumentai, darbai, gaminiai ar kiti objektai.

2. **Valstybės paslaptis** – šio Įstatymo nustatyta tvarka įslaptinta politinė, karinė, žvalgybos, teisėsaugos, mokslo, technikos ir kita informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padaryti žalos valstybės interesams, sukelti pavojų žmogaus gyvybei. Valstybės paslapčių kategorijų sąrašą nustato šis Įstatymas.

3. **Tarnybos paslaptis** – šio Įstatymo nustatyta tvarka įslaptinta politinė, karinė, žvalgybos, ekonominė, teisėsaugos, švietimo, mokslo, technikos ir kita informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės ar jos institucijų interesams arba sudaryti prielaidas neteisėtam valstybės paslaptį sudarančios informacijos atskleidimui, sukelti pavojų žmogaus sveikatai. Tarnybos paslapčių kategorijų sąrašą nustato šis Įstatymas.

4. **Įslaptintas dokumentas** – valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažinta fiksuota informacija, nesvarbu, koks jos fiksavimo būdas ir informacijos laikmenos (grafiniai darbai, atlikti įvairiais būdais: parašyti ranka, išleisti spaustuvėje, išspausdinti rašomąja mašinėle, surinkti kompiuteriu, nupiešti ar nubraižyti; vaizdo ar garso įrašai, kompiuterių informacijos rinkmenos, kino ir fotografijos negatyvai, pozityvai ar kiti informacijos masyvai), taip pat bet koku būdu ar priemonėmis padarytos tokios informacijos laikmenų kopijos.

5. **Įslaptinti gaminiai** – valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažinti įvairūs įrenginiai, sistemos, ginkluotė, karinės, kompiuterinės bei kitos technikos įranga, kompleksai, agregatai, prietaisai, programinė įranga ir chemijos produkcija.

6. **Įslaptinti darbai** – valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažinti mokslo, tyrimo, bandymų, projektavimo, techninio aptarnavimo darbai bei technologiniai procesai.

7. **Kiti įslaptinti objektai** – valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažintos medžiagos, skysčiai, dujos, mineralai, biologinės ir kitos materijos formos, kurių pagal savybes ar prigimtį negalima priskirti dokumento, gaminių ar darbų sąvokai.

8. **Paslapčių subjektai** – valstybės ir savivaldybių institucijos, kurių veikla susijusi su informacijos įslaptinimu, išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) apsauga, tokių institucijų reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, kurioms šios institucijos, suderinusios su Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, suteikė paslapčių subjekto statusą.

9. **Įslaptintos informacijos rengėjas** – paslapčių subjektas, parengęs ir šio Įstatymo nustatyta tvarka įslaptinę informaciją, arba jo teisių perėmėjas. Įslaptintos informacijos rengėju nelaikomas paslapčių subjektas, išskyrus paslapčių subjekto, parengusio ir įslaptinusio informaciją, teisių perėmėją, disponuojantis ar savo veikloje naudojantis bet koku būdu gautą bet kokio pobūdžio ir kilmės kito paslapčių subjekto parengtą, įslaptintą ir jam perduotą informaciją.

10. **Įslaptintos informacijos gavėjas** – paslapčių subjektas ar jo struktūrinis padalinys, asmuo, rangovas (subrangovas), teisės aktų nustatyta tvarka gavęs kito paslapčių subjekto parengtą įslaptintą informaciją.

11. **Informacijos įslaptinimas** – duomenų priskyrimas valstybės ar tarnybos paslapčiai, atitinkamos slaptumo žymos suteikimas, įslaptinimo termino nustatymas ir reikiamos apsaugos suteikimas.

12. **Įslaptintos informacijos išslaptinimas** – duomenims suteiktos slaptumo žymos ir nustatytos apsaugos panaikinimas.

13. **Įslaptintos informacijos apsauga** – apsaugos priemonių ir procedūrų taikymas siekiant išvengti įslaptintos informacijos praradimo ar neteisėto atskleidimo.

14. **Personalo patikimumas** – nustatytos asmenų, kurie pretenduoja gauti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimus, kandidatūrų tikrinimo procedūros, leidžiančios priimti sprendimą, ar asmeniui galima patikėti įslaptintą informaciją, taip pat asmens, kuriam išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, kontrolė ir periodiškasis instruktavimas apie įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir įstatymų nustatytą atsakomybę už tokių reikalavimų pažeidimą.

15. **Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis asmens teisę dirbti ar susipažinti su Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, arba tokią informaciją saugoti ar gabenti.

16. **Asmens patikimumo pažymėjimas** – šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis asmens teisę dirbti ar susipažinti su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“ atitikmenimis, arba tokią informaciją saugoti ar gabenti.

17. **Sutikimas būti tikrinamam** – asmens, kuris pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, raštiškas sutikimas, suteikiantis teisę įgaliotoms institucijoms rinkti bei gauti duomenis apie jį ir jo ryšius bei aplinką, turinčius įtaką vertinant asmens patikimumą ir lojalumą Lietuvos valstybei.

18. **Pasižadėjimas saugoti įslaptintą informaciją** – asmens, kuriam suteiktas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, raštiškas įsipareigojimas saugoti jam patiktą ar sužinotą įslaptintą informaciją.

19. **Fizinė apsauga** – visuma fizinių, mechaninių, elektroninių ir procedūrinių apsaugos priemonių bei metodų, užtikrinančių teritorijų, patalpų, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar kuriose tokia informacija yra saugoma, apsaugą nuo neteisėto patekimo į jas bei jose saugomos įslaptintos informacijos apsaugą nuo pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo, atskleidimo, praradimo. Ji taikoma atsižvelgiant į saugomos informacijos slaptumo žymą, svarbą, tokios informacijos apimtį bei tokių teritorijų, patalpų ar darbo vietų priskyrimą atitinkamai saugumo zoni.

20. **Saugumo zona** – nustatyta saugoma teritorija ar patalpa, skirta dirbti su įslaptinta informacija ir šiai informacijai saugoti.

21. **Įslaptintos informacijos administravimas** – skirtingas slaptumo žymas turinčios įslaptintos informacijos rengimo, įforminimo, registracijos, siuntimo, gabenimo, gavimo, dauginimo, saugojimo, sunaikinimo bei apskaitos procedūros.

22. **„Būtinasis informacijos rengėjo sutikimas“** – nuoroda, žyminti, kad įslaptintas dokumentas negali būti dauginamas ar platinamas be įslaptintos informacijos rengėjo sutikimo.

23. **Automatizuoto duomenų apdorojimo sistemų ir tinklų** (toliau – **ADA sistemos ir tinklai**) **apsauga** – mechaninių, programinių, procedūrinių ir elektroninių apsaugos priemonių visuma, užtikrinanti ADA sistemose ir tinkluose saugomos, apdorojamos bei šiais tinklais perduodamos įslaptintos informacijos slaptumą (konfidencialumą), prieinamumą teisėtiems informacijos naudotojams bei tokios informacijos vientisumą ir autentiškumą.

24. **Įslaptintas sandoris** – paslapčių subjekto ir rangovo sutartis dėl prekių, paslaugų ar darbų įsigijimo, kurią sudarant ar vykdant bus susipažįstama su įslaptinta informacija, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama.

25. **Įslaptintų sandorių saugumas** – įslaptintos informacijos apsaugos priemonių ir procedūrų taikymas įslaptintų sandorių sudarymo bei vykdymo metu.

26. **Rangovas** – kiekvienas ūkio subjektas – fizinis asmuo, privatus juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kitos organizacijos ir jų padaliniai ar tokių asmenų grupė – galintis pasiūlyti ar siūlantis prekes, paslaugas ar darbus, su kuriuo paslapčių subjektas numato sudaryti ar yra sudaręs įslaptintą sandorį.

27. **Subrangovas** – įslaptinto sandorio daliai vykdyti rangovo pasitelktas kitas asmuo.

28. **Įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas** – šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad rangovas (subrangovas) atitinka įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus.

29. **Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos** – institucijos, įgyvendinančios įslaptintų sandorių saugumo reikalavimus ir vykdančios kontrolę iki pasirašant įslaptintą sandorį ir tokio sandorio vykdymo metu.

30. **Rangovo (subrangovo) sutikimas būti tikrinamam** – rangovo (subrangovo), kuriam reikia gauti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, raštiškas sutikimas, suteikiantis teisę įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančioms institucijoms rinkti ir gauti duomenis apie rangovą (subrangovą).

31. **Įslaptinimo žinynas** – konkrečioms įslaptintiems sandoriams vykdyti parengtas dokumentas, kuriame nurodoma naudojama arba numatoma sukurti įslaptintina informacija, nustatomos šios informacijos slaptumo žymos, įslaptinimo terminai ir slaptumo žymų pakeitimo arba informacijos išslaptinimo sąlygos.

32. **Darbuotojas** – valstybės tarnautojas ar asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį, arba karys.

33. **Atsakingas asmuo** – paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu paskirtas atskiras struktūrinis paslapčių subjekto padalinys (padaliniai), darbuotojas arba rangovo (subrangovo) vadovo sprendimu paskirtas darbuotojas, organizuojantis ir įgyvendinantis įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas ar rangovas (subrangovas), administravimą, apsaugą ir kontrolę.

34. **ADA sistemos ir tinklai** – iš vieno ar daugiau kompiuterių, išorinių įrenginių ir programinės įrangos sudarytos ir informacinių technologijų pagrindu veikiančios infrastruktūros visuma, skirta atlikti įslaptintos informacijos automatizuoto apdorojimo ir saugojimo funkcijas, ir elektroninių ryšių tinklai, kuriais perduodama įslaptinta informacija (išskyrus viešuosius ryšių tinklus).

35. **Žinybinė saugumo priežiūros tarnyba** – teisės aktų nustatyta tvarka paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu paskirtas ar įsteigtas struktūrinis paslapčių subjekto padalinys, institucija ar įstaiga, vykdanči ADA sistemų ir tinklų apsaugos kontrolės ir leidimų automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją paslapčių subjekto, jo rangovo (subrangovo) ADA sistemomis ir tinklais išdavimo funkcijas.

36. **Įslaptintos informacijos naudotojas** – paslapčių subjekto, rangovo (subrangovo) darbuotojas, turintis teisę teisės aktų nustatyta tvarka dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

37. **Rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – šio Įstatymo nustatyta tvarka fiziniam asmeniui, savarankiškai užsiimančiam ūkine veikla, išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama asmens teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją saugoti ir kuriuo suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1403](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. [140-5762](#) (2007-12-29)

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. [82-4269](#) (2012-07-13)

Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, *Žin.*, 2012, Nr. [129-6469](#) (2012-11-08)

3 straipsnis. Pagrindiniai įslaptintos informacijos apsaugos organizavimo principai

1. Informacija turi būti įslaptinama ir išslaptinama vadovaujantis teisėtumo, pagrįstumo ir savalaikiškumo principais.

2. Informacija turi būti įslaptinama, jeigu ji atitinka bent vieną iš šio Įstatymo 7 straipsnyje nurodytų informacijos kategorijų ir jeigu jos atskleidimas ar praradimas sukeltų grėsmę valstybės ar jos institucijų interesams, žmogaus gyvybei ar teisėtiems visuomenės interesams.

3. Nustatoma informacijos slaptumo žyma ir tokiai informacijai suteikiamas apsaugos lygis turi būti proporcingas įslaptinamos informacijos svarbai bei žalos, kuri atsirastų tokią informaciją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydžiui.

4. Paslapčių subjektas, įslaptinęs informaciją, privalo užtikrinti, kad įslaptinta informacija, pasibaigus įslaptinimo būtinybei arba tuo atveju, jei informacijai pagal jos svarbą nereikia anksčiau nustatyto apsaugos lygio, būtų nedelsiant išslaptinama arba tokiai informacijai būtų suteikta žemesnė slaptumo žyma ir apie tai būtų pranešta paslapčių subjektams, kuriems tokia informacija buvo perduota.

5. Įslaptintai informacijai visuose tokios informacijos administravimo etapuose turi būti užtikrinta reikiama apsauga visą jos įslaptinimo terminą.

6. Įslaptinta informacija turi būti patikima griežtai laikantis principo „Būtina žinoti“. Principas „Būtina žinoti“ reiškia, kad įslaptinta informacija gali būti patikėta tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintiems asmenims, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikalinga susipažinti su įslaptinta informacija. Asmeniui gali būti patikėta tokios apimtios įslaptinta informacija, kokios reikia jo pareigoms atlikti.

7. Įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti turi būti kompleksiskai taikomi visų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo, įslaptintos informacijos administravimo, fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, ADA sistemų ir tinklų apsaugos) reikalavimai.

8. Apie visus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus, kurie gali lemti ar lėmė įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą, nedelsiant turi būti pranešta paslapčių subjekto vadovui, o šis privalo imtis reikiamų priemonių tolesniam įslaptintos informacijos atskleidimui ar praradimui sustabdyti ir neigiamoms pasekmėms sumažinti, taip pat privalo nedelsdamas pranešti įgaliotoms institucijoms, o šios nustatyta tvarka turi atlikti tyrimą dėl informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų faktų nustatymo ir kaltų asmenų patraukimo atsakomybėn.

4 straipsnis. Įslaptintos informacijos nuosavybės teisė, įslaptintos informacijos perdavimas užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms

1. Įslaptinta informacija, išskyrus užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų paslaptį sudarančią informaciją, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė.

2. Įsigyjant valstybės nuosavybėn informaciją, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris nėra paslapčių subjektas, turi būti teisingai atlyginama. Sprendimą dėl informacijos įsigijimo valstybės nuosavybėn priima Vyriausybė. Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisija (toliau – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija) paslapčių subjektų teikimu įvertina tokios informacijos įsigijimo pagrįstumą ir nustato galimą atlygį informacijos savininkui. Informacijos savininkui sutikus su siūlomu atlygiu, paslapčių subjektas kreipiasi į Vyriausybę, kad būtų priimtas atitinkamas sprendimas. Informacijos savininkui nesutikus su siūlomu atlygiu, informacija Vyriausybės sprendimu paimama valstybės nuosavybėn tokios informacijos savininkui atlyginant

Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatyta kaina. Informacijos savininkas tokį Vyriausybės sprendimą įstatymų nustatyta tvarka gali apskųsti teismui.

3. Valstybės paslaptį sudaranti informacija gali būti perduodama tik toms valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika yra pasirašiusi sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos. Valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, tokia informacija gali būti perduodama Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimu.

4. Tarnybos paslaptį sudaranti informacija užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms gali būti perduodama paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, kai tai būtina paslapčių subjekto funkcijoms atlikti.

ANTRASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ŽYMĖJIMAS, ĮSLAPTINIMAS, IŠSLAPTINIMAS

5 straipsnis. Įslaptintos informacijos skirstymas ir žymėjimas

1. Įslaptinta informacija pagal svarbą, galimos žalos, kurią patirtų valstybė, jos institucijos ar asmenys, jeigu ši informacija būtų prarasta arba atskleista neturintiems teisės ją sužinoti asmenims, dydį ir pagal apsaugos, būtinos tokiai informacijai apsaugoti, lygį yra skirstoma į visiškai slaptą, slaptą, konfidencialią bei riboto naudojimo informaciją.

2. Žyma „Visiškai slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui ar teritorijos vientisumui arba turėti ypač sunkių pasekmių valstybės interesams, arba sukelti pavojų žmogaus gyvybei.

3. Žyma „Slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pažeisti valstybės gynybinę galią ar padaryti žalos valstybės interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sveikatai.

4. Žyma „Konfidencialiai“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės interesams arba padaryti žalos valstybės institucijų veiklai ar sudaryti prielaidas neteisėtam valstybės paslaptį sudarančios informacijos atskleidimui.

5. Žyma „Riboto naudojimo“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės institucijų interesams.

6. Slaptumo žymos nuo aukščiausios iki žemiausios yra šios:

- 1) „Visiškai slaptai“;
- 2) „Slaptai“;
- 3) „Konfidencialiai“;
- 4) „Riboto naudojimo“.

7. Draudžiama šiame straipsnyje nustatytas informacijos slaptumo žymas suteikti šio Įstatymo nereglamentuojamai informacijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

6 straipsnis. Informacijos įslaptinimas

1. Informacijos įslaptinimo pagrindas – šio Įstatymo 7 straipsnyje išdėstytas įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas, remiantis šiuo sąrašu paslapčių subjektų parengti ir nustatyta tvarka patvirtinti detalūs įslaptinamos informacijos sąrašai bei konkrečios įslaptinamos informacijos turinys.

2. Informacijai slaptumo žymas suteikia, keičia ir jos įslaptinimo terminus nustato informaciją parengę paslapčių subjektai šio Įstatymo nustatyta tvarka.

3. Už informacijos įslaptinimą ir pagrįstų slaptumo žymų suteikimą atsako paslapčių subjekto struktūrinio padalinio, parengusio ir nustatyta tvarka įslaptinusio informaciją, vadovas.

7 straipsnis. Įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas

1. Valstybės paslaptį gali sudaryti:

- 1) detalūs duomenys apie valstybės gynybinį rezervą ir suvestiniai detalizuoti duomenys apie mobilizacinį materialinių išteklių rezervą;
- 2) valstybės ir savivaldybių institucijų veiklos nepaprastosios padėties ir karo padėties sąlygomis planai bei mobilizacijos planai;
- 3) detalūs duomenys apie technologinės apsaugos priemonių, naudojamų vertybiniais popieriais, dokumentams, dokumentų blankams, banderolėms, oficialiems žymėjimo ženklams, banknotams, monetoms nuo suklastojimo apsaugoti, kūrimą, naudojimą, gamybos technologijas, techninius duomenis;
- 4) detali informacija apie technologinių procesų panaudojimą kokybiškai tobulinant ginkluotę, karinę techniką, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų veikloje naudojamas technines priemones;
- 5) detali informacija apie derybas su užsienio valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis; su užsienio valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis susijusi informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybių tarpusavio santykiams, valstybės interesams arba sutarčių sudarymui;
- 6) detali informacija apie bendradarbiavimo su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų specialiosiomis tarnybomis eigą, objektus, turinį, rezultatus;
- 7) detalūs duomenys apie valstybės branduolinių objektų apsaugos organizavimą;
- 8) detalūs duomenys apie įslaptintos informacijos perdavimui skirtų tinklų kabelines magistrales, įrengimų įjungimo, elektros tiekimo ir nekriptografinės apsaugos sistemas bei jų detalias schemas;
- 9) duomenys apie šifrus, šifravimo techniką, skirtą įslaptintai informacijai šifruoti ar jai apsaugoti, ir su tuo susijusius dokumentus, šifravimo darbų organizavimą bei atlikimą;
- 10) duomenys apie informacinių sistemų, apdorojančių įslaptintą informaciją, įrangą, veikimą, taikomas apsaugos priemones;
- 11) detalūs duomenys apie radijo dažnių, šaukinių naudojimą karo ar neparastosios padėties atveju, taip pat telekomunikacijų tinklų sandarą, ryšio schemas bei jungiamųjų linijų, telekomunikacinių tinklų eksploatavimą valstybės saugumo ir gynybos tikslams;
- 12) valstybės gynybos, kariuomenės ir kitų ginkluotųjų pajėgų valdymo ir vadovavimo planai;
- 13) detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą;
- 14) mobilizaciniai kariuomenės ir jos rūšių, kitų ginkluotųjų pajėgų išdėstymo planai, mobilizacinio pranešimo ir mobilizacinio išdėstymo valdymo schema, taip pat informacija apie kariuomenės bei kitų ginkluotųjų pajėgų veiksmus ir karinių vienetų valdymą aliarmo parengties pakopų įvedimo atveju;
- 15) suvestiniai detalizuoti Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Ginklų fondas) tvarkomo registro duomenys, kai ginklo savininkas, valdytojas ar naudotojas yra krašto apsaugos sistemos institucija, vidaus reikalų sistemos ar Valstybės saugumo departamento sistemos institucija arba operatyvinės veiklos subjektai;
- 16) informacija, galinti atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių asmens tapatybę;
- 17) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, žvalgybos pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu ir privalomuoju sveikatos draudimu, įskaitos duomenis, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas, pajamų mokesčių įmokas, šių asmenų ir jų šeimos narių turto ir pajamų deklaravimo duomenys;
- 18) detalūs duomenys apie žvalgybos užduotis, žvalgybos institucijų vykdomos veiklos organizavimą, eigą ir rezultatus, metodų, techninių ir kitų priemonių, medžiagų naudojimą, žvalgybos institucijų finansavimą, aprūpinimą, taip pat žvalgybos informacija;
- 19) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių vykdomos kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos organizavimą, eigą ir rezultatus, priemonių ir metodų naudojimą, jų finansavimą, materialinį ir techninį aprūpinimą, kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos metu gauta informacija ir jos pagrindu parengta analitinė informacija;

20) informacija, kurią esami ar buvę kitų valstybių specialiųjų tarnybų darbuotojai ar slaptieji bendradarbiai savanoriškai suteikė kriminalinės žvalgybos subjektams, žvalgybos institucijoms;

21) ikiteisminio tyrimo ar baudžiamosios bylos medžiagoje esantys įslaptinti liudytojo ar nukentėjusiojo asmens tapatybę padedantys nustatyti duomenys;

22) duomenys, galintys atskleisti tapatybę asmenų, kuriems pagal įstatymus taikoma apsauga nuo nusikalstamo poveikio, taip pat informacija apie šių asmenų pajamų mokesčio įmokas, detali informacija apie tokių asmenų apsaugos organizavimą ir apsaugos finansavimą;

23) kovos su terorizmu bei diversijomis operacijų planai;

24) informacija, susijusi su įslaptintais žvalgybos pareigūnais ir žvalgybos slaptaisiais bendradarbiais, apie jiems taikomas specialias garantijas;

25) informacija, susijusi su kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos institucijų veiklą užtikrinančiais ir jai palankias sąlygas sudarančiais juridiniais asmenimis;

26) nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų parengta analitinė informacija, susijusi su užsienio rizikos veiksniais ir grėsmių įvertinimu;

27) duomenys apie krašto apsaugos sistemos specialiosios paskirties karinių vienetų operacijų eigą bei jų personalinę sudėtį;

28) detalūs duomenys apie naujas technologijas, mokslinius tyrimus, bandymus ir jų rezultatus, turinčius ypatingą reikšmę valstybės interesams.

2. Tarnybos paslaptį gali sudaryti:

1) detalūs duomenys apie įslaptintos informacijos apsaugos organizavimą, tokios informacijos apskaitą ir tvarkymą;

2) detalūs duomenys apie asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kandidatūrų tikrinimo tvarką bei eigą, taip pat tikrinimo metu apie juos surinkti detalizuoti duomenys, jei tokie duomenys nepriskiriami valstybės paslapčiai;

3) ikiteisminio tyrimo institucijų detalūs planai dėl asmenų, padariusių, įtariamų ar kaltinamų padariusių nusikalstamas veikas, paieškos ir sulaikymo bei kompleksinių priemonių ir operacijų organizavimo;

4) detalūs duomenys apie valstybės institucijų ar jų struktūrinių padalinių saugomų asmenų ir svarbių valstybės bei karinių objektų apsaugos organizavimą, naudojamas apsaugos sistemas, tokių objektų projektavimo, statybos ir remonto darbų dokumentai;

5) informacija apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų sąveiką kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos tikslais su savivaldybių institucijomis, įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis;

6) suvestiniai detalizuoti duomenys apie Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų materialinį techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį;

7) suvestiniai detalizuoti duomenys apie valstybės materialinių išteklių rezervą;

8) duomenys apie Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų tvarkomą jų pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu, įskaitą ir duomenys apie išvardytų subjektų lėšas jų pareigūnų valstybinio socialinio draudimo įmokoms ir pajamų mokesčių įmokoms;

9) detalūs duomenys apie specialiųjų krovinių gabenimo organizavimą ir taktiką;

10) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės, krašto apsaugos sistemos institucijų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų aprūpinimą ryšio įranga, radijo dažnių ir šaukinių naudojimo tvarką;

11) bankų ir kitų kredito įstaigų, draudimo įmonių, draudimo tarpininkų, loterijas ir azartinius lošimus organizuojančių įmonių inspektavimo ir tikrinimo duomenys;

12) nacionalinės ir bazinės valiutos kurso nustatymo projektai bei duomenys apie Lietuvos banko vykdomų atpirkimo sandorių, terminuotų indėlių, Vyriausybės, Lietuvos banko vertybinių popierių aukcionų dalyvius ir jų siūlymus, likvidumo paskolas;

13) informacija, pateikta finansinių institucijų pasiūlymuose dėl valstybės skolinimosi užsienio ir vidaus kapitalo rinkose ir išvestinių finansinių priemonių taikymo;

14) suvestiniai detalizuoti duomenys apie valstybės sienos apsaugos organizavimą ir vykdymą bei su tuo susiję planai;

15) detalūs Lietuvos kariuomenės, atskirų jos rūšių, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ir ginkluotųjų pajėgų organizacinės bei techninės plėtros planai;

16) suvestiniai detalizuoti duomenys apie Lietuvos kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ir ginkluotųjų pajėgų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų, Ginklų fondo aprūpinimą ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, kovine technika, specialiosiomis priemonėmis, taip pat informacija apie kriminalinės žvalgybos subjektų aprūpinimą kriminalinės žvalgybos techninėmis priemonėmis, žvalgybos institucijų aprūpinimą žvalgybos institucijų veiklai skirtomis techninėmis priemonėmis;

17) detalūs duomenys apie ginklų, šaudmenų, sprogmenų, kovinės technikos, specialiųjų priemonių, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų veiklai skirtų techninių priemonių gamybos programas ir planus;

18) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų lėšas ir išlaidas kriminalinei žvalgybai ir žvalgybai vykdyti, ginklams, šaudmenims, sprogmenims, kovinei technikai, specialiosioms priemonėms ir operatyvinės veiklos techninėms priemonėms įsigyti;

19) detalūs duomenys apie krašto apsaugos sistemos institucijų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų, prokuratūros, Lietuvos banko, Ginklų fondo turimus ginklus, šaudmenis, sprogmenis, kovinę techniką, specialiąsias priemones, kriminalinės žvalgybos technines priemones, žvalgybos institucijų veiklai skirtas technines priemones, taip pat asmens saugos ir aktyviosios ginties, radiacinės ir cheminės saugos, specialiųjų degazavimo priemonių ir inžinerinės technikos saugojimo ir apskaitos normas, paskirstymą ir apsaugos organizavimą;

20) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos organizavimą ir eigą, priemonių ir metodų naudojimą, užduotis, operacijas, jų finansavimą, rezultatus, materialinį ir techninį aprūpinimą, kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos metu gauta informacija, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų parengta analitinė-informacinė medžiaga, kurioje naudojama kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos metu gauta informacija;

21) Lietuvos Respublikos topografiniai žemėlapiai, kuriuose nurodytos strateginių objektų charakteristikos, karinių ir valstybės sienos apsaugos objektų charakteristikos bei paskirtis, taip pat karinės paskirties žemėlapiai;

22) tyrimo poligrafu išvada ir tyrimo metu padaryti garso ir (ar) vaizdo įrašai;

23) (neteko galios nuo 2004 m. gegužės 1 d.);

24) informacija apie Strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;

25) valstybės institucijų parengta informacija apie kandidato į Lietuvos Respublikos diplomatinis atstovus asmenines ir dalykines savybes, turinčias įtakos sprendimo dėl jo paskyrimo priėmimui;

26) brandos egzaminų užduoties ar jos dalies turinys;

27) informacija apie žvalgybos institucijų bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos juridiniais ir fiziniais asmenimis, taip pat su užsienio valstybių žvalgybos, saugumo institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims;

28) detalūs duomenys apie žvalgybos institucijų lėšas ir išlaidas žvalgybos institucijų veiklai vykdyti, ginklams, šaudmenims, sprogmenims, kovinei technikai, techninėms sistemoms, kitoms priemonėms ir medžiagoms įsigyti;

29) detalūs duomenys apie žvalgybos institucijų veiklos organizavimą ir eigą, metodų, techninių sistemų, priemonių, medžiagų naudojimą, žvalgybos užduotis, operacijas, jų finansavimą, rezultatus, materialinį ir techninį aprūpinimą, žvalgybos informacija, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims.

3. Įslaptinta informacija, išvardyta šio straipsnio 1 dalyje, informacijos rengejo sprendimu gali būti įslaptinama kaip tarnybos paslaptis, jei pagal savo turinį bei dydį galimos žalos, kurią patirtų valstybė ją neteisėtai atskleidus ar praradus, tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio.

4. Paslapčių subjektai, vadovaudamiesi išlaptinamos informacijos kategorijų sąrašu, sudaro detalius išlaptinamos informacijos, susijusios su jų veikla, sąrašus. Detaliuose išlaptinamos informacijos sąrašuose turi būti numatytos išlaptinamos informacijos slaptumo žymos, tokios informacijos išlaptinimo terminai arba išslaptinimo sąlygos. Detalius išlaptinamos informacijos sąrašus tvirtina ir keičia paslapčių subjektų vadovai, suderinę su Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2137](#), 2004-04-15, *Žin.*, 2004, Nr. [68-2364](#) (2004-04-29)

Nr. [IX-2349](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. [116-4322](#) (2004-07-27)

Nr. [X-1403](#), 2007-12-20, *Žin.*, 2007, Nr. [140-5762](#) (2007-12-29)

Nr. [XI-649](#), 2010-01-14, *Žin.*, 2010, Nr. [13-617](#) (2010-02-02)

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, *Žin.*, 2012, Nr. [129-6469](#) (2012-11-08)

8 straipsnis. Išlaptinimo terminai

1. Informacija išlaptinama šiems terminams:

- 1) informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, – 30 metų;
- 2) informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, – 15 metų;
- 3) informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – 10 metų;
- 4) informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – 5 metams.

2. Išlaptinta informacija, kurios atskleidimas gali sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sveikatai, išlaptinama 75 metams.

3. Informacijos išlaptinimo terminas skaičiuojamas nuo išlaptintos informacijos registravimo arba įtraukimo į apskaitą dienos.

4. Tais atvejais, kai informaciją tikslinga išlaptinti trumpesniam išlaptinimo terminui, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, išlaptinimo terminas nurodomas šalia slaptumo žymos.

5. Tais atvejais, kai informacijos išlaptinimas yra tikslingas tik iki tam tikro įvykio, kuriam įvykus informacijos išlaptinimas nebetenka prasmės, šalia slaptumo žymos nurodomas konkretus įvykis ar kitos informacijos išslaptinimo sąlygos.

6. Tais atvejais, kai neįmanoma nustatyti konkretaus išlaptinimo termino, tačiau žinoma, kad netikslinga informaciją laikyti išlaptintą visą įstatymo nustatytą išlaptinimo terminą arba ją automatiškai išslaptinti pasibaigus įstatymo nustatytam išlaptinimo terminui, arba yra žinoma, kad bus keičiama išlaptintos informacijos slaptumo žyma, informacijos rengėjo sprendimu šalia slaptumo žymos rašoma nuoroda „ISS“ (išslaptinama subjekto sprendimu).

7. Tais atvejais, kai valstybės paslaptį sudarančios informacijos išlaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, šį klausimą paslapčių subjekto teikimu sprendžia bei išlaptinimo terminą pratęsia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Išlaptinimo terminas gali būti pratęsimas iki 10 metų. Pratęsimų skaičius neribojamas.

8. Tais atvejais, kai tarnybos paslaptį sudarančios informacijos išlaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose, šį klausimą sprendžia ir išlaptinimo terminą pratęsia išlaptintos informacijos rengėjas. Išlaptinimo terminas gali būti pratęsimas iki 5 metų. Pratęsimų skaičius neribojamas.

9. Informacijos išlaptinimo pratęsimo terminas skaičiuojamas nuo sprendimo pratęsti informacijos išlaptinimo terminą priėmimo datos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

9 straipsnis. Išlaptintos informacijos slaptumo žymų ir išlaptinimo terminų keitimas

1. Išlaptintos informacijos rengėjas turi teisę šio Įstatymo nustatyta tvarka keisti nustatytą slaptumo žymą ir informacijos išlaptinimo terminą. Apie tokius pakeitimus raštu informuojami visi paslapčių subjektai, kuriems buvo perduota išlaptinta informacija.

2. Jeigu išlaptintos informacijos gavėjui atliekant savo funkcijas prireikia pakeisti nustatytą slaptumo žymą ar išlaptinimo terminą, jis motyvuotu prašymu privalo kreiptis į išlaptintos informacijos rengėją. Išlaptintos informacijos gavėjas gali keisti nustatytą slaptumo žymą ir išlaptinimo terminą tik gavęs informacijos rengėjo raštišką sutikimą.

10 straipsnis. Išlaptintos informacijos išslaptinimas

1. Įslaptinta informacija išslaptinama, kai:
1) pasibaigia šio Įstatymo 8 straipsnyje nustatytas įslaptinimo terminas;
2) išnyksta įslaptinimo tikslingumas, nors nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs.

2. Įslaptinta informacija, kai nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs, gali būti išslaptinama tik įslaptintos informacijos rengėjo sprendimu.

3. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, išslaptinama tik įslaptintos informacijos rengėjo sprendimu. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, laikoma išslaptinta nepriimant atskiro sprendimo, jeigu informacija neturi papildomos nuorodos ir informacijos rengėjas nepranešė apie informacijos įslaptinimo termino pratęsimą.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ KOMPETENCIJA IR ĮGALIOJIMAI ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS SRITYJE, INSTITUCIJŲ IR ASMENŲ ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS VEIKSMŲ ĮGYVENDINIMĄ

11 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos koordinavimas

1. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, apsaugos veiksmus ir užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos ar įslaptintos informacijos, parengtos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų ir Lietuvos Respublikos institucijų bendrais veiksmais, apsaugos veiksmų įgyvendinimą Lietuvos Respublikos institucijose koordinuoja kolegiali institucija – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nuostatus tvirtina Vyriausybė. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi savo blanką ir antspaudą.

2. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija sudaroma iš šešių narių – po du narius deleguoja Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos pilietis, turintis tarnybos ar darbo patirties įslaptintos informacijos apsaugos politikos įgyvendinimo srityje ir atitinkantis teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, ir asmens patikimumo pažymėjimą, suteikiantį teisę susipažinti su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Visiškai slaptai“ atitikmeniu. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininką iš paskirtų narių skiria Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininko pavaduotoją renka komisijos nariai.

3. Valstybės saugumo departamento struktūrinis padalinys, įgyvendinantis ir kontroliuojantis įslaptintos informacijos apsaugos veiksmus, atlieka Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriato funkcijas, to padalinio vadovas skiriamas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriumi. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriumi ir sekretoriato darbuotojais gali būti tik asmenys, kurie šio Įstatymo nustatyta tvarka yra gavę leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, ir asmens patikimumo pažymėjimą, suteikiantį teisę susipažinti su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Visiškai slaptai“ atitikmeniu. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriatas rengia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžių medžiagą, šios komisijos pavedimu vykdo Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos priimtus sprendimus, kontroliuoja, kaip paslapčių subjektai, rangovai (subrangovai) tuos sprendimus įgyvendina.

4. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija atlieka šias funkcijas:

1) koordinuoja Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos reikalavimų įgyvendinimą, prireikus inicijuoja tokių sutarčių sudarymo ar sudarytų sutarčių denonsavimo procedūras;

2) vykdo užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimo kontrolę, atlieka kitas funkcijas, užtikrindama Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos saugumą

pagal Europos Sąjungos teisės aktus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis su užsienio valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis;

3) išduoda asmens patikimumo pažymėjimus asmenims, kuriems atliekant pareigas reikia dirbti ar susipažinti su įslaptinta užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, taip pat, esant šio Įstatymo nustatytiems pagrindams, panaikina asmens patikimumo pažymėjimus;

4) įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą rangovui (subrangovui), kurio dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

5) nustato užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos administravimui reikalingas registratūrų sistemas, priima sprendimus dėl naujų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos registratūrų steigimo ar įsteigtų registratūrų panaikinimo tikslingumo;

6) teikia siūlymus dėl šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga, tobulinimo ar pripažinimo netekusiais galios, galiojančios įslaptintos informacijos apsaugos teisinio reglamentavimo sistemos tobulinimo;

7) nustato atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo, fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, ADA sistemų ir tinklų, kuriuose yra saugoma, apdorojama ar kuriais perduodama įslaptinta informacija, apsaugos, užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų Lietuvai perduotų įslaptintų dokumentų administravimo) ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolės reikalavimus, teikia išaiškinimus ir metodinę pagalbą paslapčių subjektams, rangovams (subrangovams) įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

8) derina paslapčių subjektų sprendimus dėl paslapčių subjekto statuso suteikimo jų reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms ar įmonėms;

9) derina paslapčių subjektų parengtus detalesius įslaptinamos informacijos, susijusios su jų vykdoma veikla, sąrašus bei tokių sąrašų pakeitimus ir teikia dėl jų paslapčių subjektams pasiūlymus bei pastabas;

10) paslapčių subjektams tarpininkaujant, sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti asmens patikimumo pažymėjimus arba leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmenims, turintiems dvigubą pilietybę, arba asmenims, neturintiems šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyto nuolatinio gyvenimo Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse cenzos;

11) pasibaigus šio Įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose ar 8 straipsnio 2 dalyje nustatytam informacijos įslaptinimo terminui, paslapčių subjektų teikimu sprendžia klausimus dėl įslaptinimo termino pratęsimo tikslingumo;

12) sprendžia ginčus tarp paslapčių subjektų, taip pat ginčus tarp paslapčių subjektų ir kitų asmenų, kylančius dėl informacijos įslaptinimo, įslaptintos informacijos saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos kontrolės;

13) teikia paslapčių subjektams siūlymus dėl informacijos, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso paslapčių subjektu nesančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, įsigijimo pagrįstumo ir galimo atlygio informacijos savininkui dydžio;

14) paslapčių subjektų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės valstybės paslaptį sudarančią informaciją perduoti užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis nėra sudaryta tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

15) nustato asmens, rangovo (subrangovo) sutikimo būti tikrinamam, leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmens patikimumo pažymėjimo ir šio pažymėjimo išdavimą patvirtinančios pažymos, klausimyno, skirto leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gauti, klausimyno dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo, asmens pasižadėjimo saugoti įslaptintą informaciją, įslaptintų sandorių saugumo klausimyno, įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, rangovo (subrangovo) leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, pažymos dėl patalpų, kuriose saugoma įslaptinta informacija, pripažinimo tinkamomis formomis ir įslaptinimo žinyno sandarą;

16) pripažįsta patalpas, kuriose saugoma ar numatoma saugoti užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų Lietuvai perduotą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymų „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“ atitikmenimis, tinkamomis saugoti tokią informaciją;

17) paslapčių subjektų teikimu sudaro ir tvirtina papildomų žymų, nurodančių įslaptintos informacijos naudojimo apribojimus, sąrašą;

18) paslapčių subjektų teikimu priima sprendimus dėl galimybės užbaigti įslaptinto sandorio vykdymą, kai rangovui yra panaikintas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas ar rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tačiau žala dėl įslaptinto sandorio nutraukimo būtų neproporcingai didesnė, negu galima grėsmė įslaptintai informacijai.

5. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai, priimti vykdant šio straipsnio 4 dalyje nurodytas funkcijas, yra privalomi paslapčių subjektams, rangovams, subrangovams. Vykdant šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą funkciją, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi teisę už atskiras įslaptintos informacijos apsaugos sritis atsakingoms institucijoms pavesti atlikti veiksmus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose.

6. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija siekia užtikrinti, kad tokios pat svarbos informacijai skirtinguose paslapčių subjektuose būtų suteikiama vienoda slaptumo žyma ir nustatomas vienodas apsaugos lygis.

7. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija sprendimus priima posėdžiuose dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Kai balsai pasidalija po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių.

8. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai valstybės institucijose, teismuose atstovauja komisijos pirmininkas, komisijos pirmininko pavaduotojas ar komisijos pirmininko įgaliotas komisijos narys. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos veiklai užtikrinti gali būti pasitelkiama teisės ir kitų sričių specialistų, ekspertų.

9. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai skelbiami įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-965](#), 2010-06-30, *Žin.*, 2010, Nr. [86-4522](#) (2010-07-20)

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. [82-4269](#) (2012-07-13)

Nr. [XII-449](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. [78-3929](#) (2013-07-20)

12 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimas

1. Įslaptintos informacijos apsaugos politiką formuoja Vyriausybė ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Įslaptintos informacijos apsaugą organizuoja ir vykdo paslapčių subjektai, rangovai (subrangovai) šio Įstatymo, Vyriausybės, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos, institucijų, atliekančių Saugumo priežiūros tarnybos, Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos, Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos, apsaugos nuo elektromagnetinio spinduliavimo tarnybų funkcijas, ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų nustatyta tvarka. Saugumo priežiūros tarnybos, Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos, Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos, apsaugos nuo elektromagnetinio spinduliavimo tarnybų kompetenciją ir funkcijas užtikrinant nacionalinės įslaptintos informacijos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvai perduotos įslaptintos informacijos apsaugą nustato Vyriausybė.

2. Už bendrą įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos organizavimą ir būklę atsakingas paslapčių subjekto vadovas. Už įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą paslapčių subjekto struktūriniuose padaliniuose, kuriuose saugoma arba naudojama įslaptinta informacija, yra atsakingi šių struktūrinių padalinių vadovai, jų įgalioti asmenys, taip pat asmenys, kuriems ši informacija yra patikėta. Už patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą yra tiesiogiai atsakingas asmuo, kuriam tokia informacija patikėta.

3. Paslapčių subjektai sudaro ir tvirtina struktūrinių padalinių, kuriuose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, sąrašus ir užtikrina, kad tik į šiuos sąrašus įrašyti struktūriniai padaliniai naudotų įslaptintą informaciją ir ją saugotų.

4. Paslapčių subjektai sudaro pareigų, kurias einantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašus.

5. Paslapčių subjektai sudaro pareigų, kurias einantiems asmenims reikia asmens patikimumo pažymėjimų, sąrašus.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytuose pareigų sąrašuose turi būti nurodoma aukščiausia kategorija įslaptintos informacijos, su kuria asmenys, einantys sąraše nurodytas pareigas, gali dirbti ar susipažinti.

7. Asmenys, vykdantys įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, fizinę apsaugą ar įgalioti tokią informaciją gabenti, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“.

8. Paslapčių subjektuose ar jų struktūriniuose padaliniuose, disponuojančiuose Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, turi būti sudaryti sąrašai asmenų, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

13 straipsnis. Specialioji ekspertų komisija

1. Paslapčių subjektuose įslaptintos informacijos apsaugą koordinuoja paslapčių subjekto vadovo sprendimu sudaromos nuolatinės specialiosios ekspertų komisijos. Jos:

1) rengia paslapčių subjekto teisės aktus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga, prižiūri, kaip šie teisės aktai vykdomi;

2) teikia siūlymus paslapčių subjekto vadovui dėl leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo asmenims arba išduotų leidimų panaikinimo;

3) teikia siūlymus bei išvadas dėl informacijos įslaptinimo pagrįstumo, slaptumo žymų keitimo, įslaptintos informacijos išslaptinimo ar sunaikinimo;

4) organizuoja įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos būklės tikrinimus ir teikia pasiūlymus dėl įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų prevencijos, sprendžia kitus klausimus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga.

2. Atsižvelgdamas į įslaptintos informacijos apimtį, paslapčių subjekto vadovas gali nesudaryti specialiosios ekspertų komisijos ir jos funkcijas pavesti įgaliotam asmeniui.

3. Specialiosios ekspertų komisijos nariais gali būti tik asmenys, kurie šio Įstatymo nustatyta tvarka yra gavę leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba, jei paslapčių subjektas naudoja užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų parengtą įslaptintą informaciją, asmens patikimumo pažymėjimą. Specialiosios ekspertų komisijos narių leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimai turi atitikti įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, aukščiausią slaptumo žymą.

14 straipsnis. Pareiga paskirti atsakingą asmenį

Paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens arba rangovo (subrangovo) vadovo sprendimu turi būti paskirtas atsakingas asmuo, organizuojantis ir įgyvendinantis įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, rangovas (subrangovas), administravimą, apsaugą ir kontrolę.

KETVIRTASIS SKIRSNIS PERSONALO PATIKIMUMAS

15 straipsnis. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir asmens patikimumo pažymėjimas

1. Eiti pareigas, susijusias su Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, naudojimu ar tokios

informacijos apsauga, gali tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintys asmenys. Eiti pareigas, susijusias su užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“ atitikmenimis, naudojimu ar tokios informacijos apsauga, gali tik atitinkamus asmens patikimumo pažymėjimus turintys asmenys. Pretendentai, atrinkti pareigoms, susijusioms su įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga, į šias pareigas gali būti skiriami prieš tai patikrinus jų kandidatūras ir gavus išvadą, kad asmuo atitinka šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas.

2. Pagal pareigas susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis gali Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas.

3. Atliekant ikiteisminį tyrimą ir nagrinėjant baudžiamąją bylą, kurių medžiagoje yra įslaptintos informacijos, įtariamasis (kaltinamasis) ir įtariamojo (kaltinamojo) gynėjai Baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su bylos medžiagoje esančia įslaptinta informacija, išskyrus nukentėjusiojo ar liudytojo, kuriam taikomas anonimiškumas, asmens tapatybę padedančius nustatyti duomenis.

4. Šio straipsnio 3 dalyje išvardyti asmenys, prieš jiems suteikiant teisę susipažinti su įslaptinta informacija, yra išpėjami dėl baudžiamosios atsakomybės už įslaptintos informacijos atskleidimą. Šio straipsnio 5 ir 6 dalyse išvardyti asmenys prieš išduodant laikiną leidimą dirbti ar susipažinti su Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija turi duoti nustatyto pavyzdžio rašytinį pasižadėjimą saugoti patikėtą įslaptintą informaciją.

5. Lietuvos Respublikoje paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį arba karinių operacijų metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui, kuris neturi leidimo dirbti su įslaptinta informacija, gali būti suteikta teisė su ja susipažinti, jeigu tokia informacija yra būtina atliekant jam pavestas funkcijas ar užduotis.

6. Išimtiniais atvejais, nustatytais NATO norminiuose dokumentuose, reglamentuojančiuose įslaptintos informacijos apsaugą, asmeniui, neturinčiam asmens patikimumo pažymėjimo, paslapčių subjekto vadovas gali išduoti rašytinį laikiną leidimą susipažinti su Lietuvai perduota NATO įslaptinta informacija, jei tokio asmens lojalumas Lietuvos valstybei ir patikimumas nekelia abejonių. Paslapčių subjekto vadovo išduotame leidime privalo būti nurodyta, su kokia įslaptinta informacija asmeniui suteikiama teisė susipažinti.

7. Paslapčių subjektai gali išduoti asmenims leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija tik gavę Valstybės saugumo departamento išvadą, kad asmuo atitinka šio Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas. Ši nuostata netaikoma išduodant leidimus šio Įstatymo 17 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytiems asmenims.

8. Sprendimą dėl asmens patikimumo pažymėjimo išdavimo šio Įstatymo nustatyta tvarka priima Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

15¹ straipsnis. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“

1. Paslapčių subjekto darbuotojams (valstybės tarnautojams, asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį), kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, naudojimu ar tokios informacijos apsauga, teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Teisės dirbti ar susipažinti su tokia informacija suteikimo tvarką nustato paslapčių subjektai, vadovaudamiesi Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos patvirtintais bendraisiais tokios teisės suteikimo principais. Ši teisė paslapčių subjekto darbuotojams suteikiama iki darbo (tarnybos) santykių nutraukimo ar iki renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo.

2. Juridinio asmens, kuriam yra išduodamas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas, darbuotojams teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vadovaudamasis Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos patvirtintais bendraisiais tokios teisės suteikimo principais, suteikia Valstybės saugumo departamentas. Ši teisė juridinio asmens darbuotojams suteikiama iki įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo galiojimo pabaigos.

3. Paslapčių subjekto darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, ir juridinio asmens, kuriam yra išduodamas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas, darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikiama arba panaikinama, jeigu asmuo:

1) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo arba nusikalstamos veikos dėl valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimo, neteisėto disponavimo informacija, kuri yra valstybės paslaptis, valstybės paslapties praradimo, tarnybos paslapties pagrobimo ar kitokio neteisėto įgijimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

2) dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko arba palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

3) dalyvauja arba dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei.

4. Paslapčių subjekto darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, ir juridinio asmens, kuriam yra išduodamas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas, darbuotojus, kuriems ketinama suteikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tikrina institucijos, nurodytos šio Įstatymo 17 straipsnio 3 dalyje.

5. Tikrinimą atliekančios institucijos privalo patikrinti asmenį, pretenduojantį gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ne ilgiau kaip per 20 darbo dienų.

6. Asmenys, kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, ar vadovaujantis šiuo Įstatymu yra suteikta teisė susipažinti su šiomis žymomis žymima įslaptinta informacija, nėra tikrinami dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo.

7. Asmenys, turintys teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, vadovaujantis principu „Būtina žinoti“ gali būti supažindinami su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmeniu.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. [82-4269](#) (2012-07-13)

16 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir asmens patikimumo pažymėjimo išdavimas, galiojimas ir sprendimų apskundimas

1. Asmeniui, pretenduojančiam gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, toks leidimas ar pažymėjimas išduodamas, jeigu:

1) asmuo yra Lietuvos Respublikos pilietis;

2) asmuo pateikia užpildytą nustatytos formos klausimyną ir raštiškai sutinka, kad būtų tikrinama jo kandidatūra;

3) asmuo raštiškai pasižada saugoti įslaptintą informaciją;

4) tikrinimo metu surinkti faktai nekeltų abejonių dėl asmens patikimumo ar lojalumo Lietuvos valstybei;

5) tikrinimo metu nenustatoma bent viena šio straipsnio 2 dalyje nurodyta aplinkybė, dėl kurios asmuo negali būti laikomas patikimu ir lojaliu Lietuvos valstybei.

2. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas neišduodamas, jeigu asmuo nėra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei:

1) neatitinka bent vienos šio straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytos sąlygos;

2) nuolat gyveno Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse mažiau kaip 5 pastaruosius metus ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo;

3) per pastaruosius 5 metus yra kreipęsis į atitinkamas valstybės institucijas dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atsisakymo;

4) turi dvigubą pilietybę ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo;

5) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai arba nusikaltimo visuomenės saugumui, arba bet kokio labai sunkaus nusikaltimo, nepaisant to, ar išnyko, ar buvo panaikintas teistumas;

6) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl bet kokio sunkaus nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

7) įsiteisėjusiu apkaltinamuoju nuosprendžiu yra pripažintas kaltu dėl bet kokio apysunkio nusikaltimo arba nusikalstamos veikos dėl tarnybos paslapties pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo ar atskleidimo arba nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo ir nuo įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio priėmimo dėl nesunkaus ar apysunkio nusikaltimo padarymo dienos nepraėjo 7 metai, o dėl baudžiamojo nusizengimo – 5 metai;

8) įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi;

9) dėl Lietuvos Respublikai priešiško interesų bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

10) palaiko ar per pastaruosius 5 metus palaikė ryšius su asmeniu, turinčiu neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už nusikalstamą veiką, padarytą organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmeniu, kuriam taikomos prevencinio poveikio priemonės pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

11) dalyvauja arba dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

12) dalyvauja ar per pastaruosius 5 metus dalyvavo neregistruoto judėjimo ar neregistruotos religinės bendruomenės veikloje, jeigu toks dalyvavimas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

13) nuslėpė ar per pastaruosius 5 metus yra nuslėpęs arba jo kandidatūrą tikrinančioms institucijoms pateikęs melagingus biografijos faktus arba kitus duomenis apie save, savo ryšius, turinčius įtakos sprendimo dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmens patikimumo pažymėjimo išdavimo priėmimui;

14) įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka buvo atleistas iš pareigų dėl darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo ar už tokius pažeidimus jam buvo panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimas ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 5 metai;

15) yra tas asmuo, kuriam taikomos ar per pastaruosius 5 metus buvo taikytos prevencinio poveikio priemonės pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą;

16) gauna arba yra gavęs pajamų iš užsienio valstybių karinių, žvalgybos ar saugumo tarnybų, jeigu tai nėra numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose arba kituose teisės aktuose;

17) negali pagrįsti savo turto, kurį valdo, naudoja ar kuriuo disponuoja, įgijimo teisėtumo ar teisės aktų tvarka nustatyta, kad jo gyvenimo lygis neatitinka gaunamų pajamų;

18) yra ar per pastaruosius 5 metus buvo įrašytas į sveikatos priežiūros įstaigos įskaitą dėl alkoholizmo ar narkomanijos arba per pastaruosius 3 metus daugiau negu 2 kartus buvo baustas už administracinius teisės pažeidimus, padarytus apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

19) turi psichikos ar kitų sveikatos apsaugos ministro patvirtintame sąraše numatytų sveikatos būklės sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

20) tikrinimo metu nustatomos ar per pastaruosius 3 metus buvo nustatytos asmens savybės, kita veikla ar ryšiai, ar kitos su asmeniu susijusios aplinkybės, ar faktai, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui.

3. Asmenims, turintiems leidimus ar asmens patikimumo pažymėjimus, suteikiančius teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, atskiras leidimas ar asmens patikimumo pažymėjimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima

žemesne slaptumo žyma, nereikalingas. Asmenį, turintį leidimą ar asmens patikimumo pažymėjimą, suteikiantį teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, perkėlus į pareigas, kurioms eiti reikalingas leidimas ar asmens patikimumo pažymėjimas, suteikiantis teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima žemesne slaptumo žyma, toks leidimas ar asmens patikimumo pažymėjimas išduodamas neatliekant patikrinimo. Tokio iš naujo išduoto leidimo ar asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo terminas skaičiuojamas vadovaujantis šio straipsnio 5 dalimi, į šį terminą įskaitant anksčiau turėto leidimo ar asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo terminą. Asmeniui išdavus naują leidimą ar asmens patikimumo pažymėjimą, anksčiau jam išduotas leidimas ar asmens patikimumo pažymėjimas laikomas negaliojančiu.

4. Asmeniui prireikus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, negu yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, asmuo tikrinamas iš naujo. Asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimą, leidžiantį dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, anksčiau jam išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimas laikomas negaliojančiu.

5. Asmens patikimumo pažymėjimas ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, išduodamas ne ilgesniam kaip 5 metų terminui, o su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, – ne ilgesniam kaip 10 metų terminui. Šis terminas skaičiuojamas nuo Valstybės saugumo departamento sutikimo išduoti tokį leidimą pasirašymo dienos arba nuo kandidatūros tikrinimą atlikusios institucijos išvados pateikimo dienos, kai leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas išduodamas slaptiesiems kriminalinės žvalgybos dalyviams, įslaptintiems žvalgybos pareigūnams ir žvalgybos slaptiesiems bendradarbiams.

6. Likus 6 mėnesiams iki leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, asmuo tikrinamas pakartotinai.

7. Jeigu leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimas asmeniui buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 3 punktu, naujas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimas asmeniui išduodamas neatliekant patikrinimo, jeigu nuo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimo panaikinimo dienos nepraėjo 12 mėnesių ir iki šio straipsnio 5 dalyje nustatyto termino pabaigos liko ne mažiau kaip 6 mėnesiai. Asmeniui naujai išduodamo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo terminas negali būti ilgesnis už anksčiau išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo terminą, o slaptumo žyma negali būti aukštesnė negu buvo išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar asmens patikimumo pažymėjimo.

8. Asmuo tikrinamas nesibaigus šio straipsnio 5 dalyje nustatytiems terminams, jeigu gauta duomenų, kad galėjo atsirasti šio straipsnio 2 dalyje numatytos aplinkybės. Tokiu atveju patikrinimo metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui uždraudžiama dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesne ar jos atitikmenimis. Patikrinimas negali trukti ilgiau negu šio Įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje nustatyti asmens kandidatūros tikrinimo terminai. Jeigu paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo nusprendžia, kad asmuo, kuriam uždrausta dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, negali vykdyti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, jį teisės aktų nustatyta tvarka perkelia į kitas pareigas, kurioms nenumatytas leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija reikalavimas, o jeigu nėra pareigų, į kurias šis asmuo galėtų būti perkeltas, – nušalina asmenį nuo pareigų. Asmuo į kitas pareigas perkeliamas arba nušalinamas nuo pareigų ne ilgesniam kaip šio Įstatymo 17 straipsnio 7 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui.

9. Sprendimą dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo, asmens patikimumo pažymėjimo neišdavimo, Valstybės saugumo departamento motyvuotą prieštaravimą, kad asmeniui būtų išduotas toks leidimas, taip pat kandidatūrą tikrinančių institucijų sprendimą nutraukti kandidatūros tikrinimą, nustačius šio straipsnio 2 dalyje nurodytas aplinkybes, paslapčių

subjekto vadovo sprendimą uždrausti dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija per 30 kalendorinių dienų nuo tokio sprendimo gavimo dienos pats asmuo arba paslapčių subjektas turi teisę apskųsti teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. [82-4269](#) (2012-07-13)

Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, *Žin.*, 2012, Nr. [129-6469](#) (2012-11-08)

Nr. [XII-449](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. [78-3929](#) (2013-07-20)

17 straipsnis. Asmens kandidatūros tikrinimas

1. Pagrindinis asmens kandidatūros tikrinimo tikslas – nustatyti, ar asmeniui, kuris pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, gali būti patikėta įslaptinta informacija, ar tikrinamas asmuo yra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei. Kandidatūros tikrinamos paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens teikimu.

2. Asmuo, pretenduojantis gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, atsakingam asmeniui pateikia užpildytą nustatyto pavyzdžio klausimyną, rašytinį sutikimą būti tikrinamas. Šis asmuo taip pat pateikia išsamią autobiografiją, jeigu pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ arba „Slaptai“. Kandidatūros patikrinimo metu siekiama nustatyti, ar nėra šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų. Patikrinimo metu negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės, išskyrus apklausą ir duomenų, esančių kriminalinės žvalgybos informacineje sistemoje, peržiūrą. Prieš priimdamos sprendimą, kandidatūrą tikrinančios institucijos asmenį gali iškviesti pokalbio, pareikalauti raštiškų asmens paaiškinimų ir Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka patikrinti poligrafu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1562](#), 2015-03-26, *paskelbta TAR 2015-04-08, i. k. 2015-05374*

3. Asmenų, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kandidatūras tikrina:

1) dirbančių arba pretenduojančių dirbti krašto apsaugos sistemoje – Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamentas;

2) dirbančių arba pretenduojančių dirbti vidaus reikalų sistemoje – vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos ir Valstybės saugumo departamentas;

3) dirbančių arba pretenduojančių dirbti Specialiųjų tyrimų tarnyboje – Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Valstybės saugumo departamentas;

4) slaptųjų kriminalinės žvalgybos dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių – patys paslapčių subjektai;

5) Valstybės saugumo departamentas, jei leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą pretenduoja gauti asmuo, nenurodytas šios dalies 1–4 punktuose.

4. Jeigu kandidatūrą patikrina Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos ar Specialiųjų tyrimų tarnyba ir patikrinimo metu nebuvo nustatytos aplinkybės, nurodytos šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje, asmens užpildytas klausimynas, autobiografija ir atlikto tikrinimo išvados pateikiamos Valstybės saugumo departamentui. Valstybės saugumo departamentas įvertina atlikto tikrinimo rezultatus pagal informaciją, kuria jis disponuoja, prireikus surenka papildomą informaciją arba rekomenduoja tai padaryti kandidatūrą tikrinusioms institucijoms ir teikia paslapčių subjektui sutikimą arba motyvuotą prieštaravimą dėl galimybės asmeniui išduoti atitinkamos kategorijos leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

5. Tais atvejais, kai kandidatūrą patikrina Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos ar Specialiųjų tyrimų tarnyba, ir tikrinimo metu buvo nustatytos aplinkybės, nurodytos šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje, tikrinimas krašto apsaugos arba vidaus reikalų ministrų ar jų įgaliotų asmenų arba Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus sprendimu nutraukiamas. Apie šį sprendimą

informuojamas paslapčių subjektas ir asmuo, kurio kandidatūra buvo tikrinama. Valstybės saugumo departamentas tokios kandidatūros netikrina.

6. Asmens, kuris pretenduoja gauti asmens patikimumo pažymėjimą, kandidatūrą tikrina Valstybės saugumo departamentas. Jeigu asmuo turi leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, išduotą ne anksčiau kaip prieš 18 mėnesių, Valstybės saugumo departamentas pateikia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai medžiagą, kurios pagrindu asmeniui buvo suteiktas šis leidimas. Tokia kandidatūra iš naujo gali būti netikrinama.

7. Tikrinimą atliekančios institucijos privalo patikrinti asmens, pretenduojančio gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, kandidatūrą:

1) per 60 darbo dienų, jeigu asmuo pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą;

2) per 90 darbo dienų, jeigu asmuo pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą;

3) per 120 darbo dienų, jeigu asmuo pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą;

4) per 40 darbo dienų, jeigu asmuo, pretenduojantis gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą, yra pretendentas į teisėjus arba teisės aktų nustatyta tvarka yra atrinktas valstybės tarnautojo, valstybės pareigūno ar profesinės karo tarnybos kario pareigoms, susijusioms su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, naudojimu ar jos apsauga, arba yra laimėjęs konkursą į tokias valstybės tarnautojo pareigas.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1562](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-08, i. k. 2015-05374

8. Jeigu Valstybės saugumo departamentas sutinka, kad asmeniui būtų išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, paslapčių subjektas išduoda nustatyto pavyzdžio leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

9. Sprendimą dėl leidimo dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma žymima įslaptinta informacija išdavimo paslapčių subjektas privalo priimti per 20 darbo dienų nuo Valstybės saugumo departamento sutikimo išduoti tokį leidimą pasirašymo dienos. Sprendimą dėl leidimo dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma žymima įslaptinta informacija išdavimo paslapčių subjekto vadovui per 20 darbo dienų nuo Valstybės saugumo departamento sutikimo išduoti tokį leidimą pasirašymo dienos priima paslapčių subjekto vadovą į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo. Apie išduotus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija sprendimą priėmęs paslapčių subjektas per 10 darbo dienų privalo pranešti Valstybės saugumo departamentui.

10. Paslapčių subjekto asmeniui išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija kartu su asmens rašytiniu pasižadėjimu saugoti įslaptintą informaciją laikomi asmens byloje arba paslapčių subjekto vadovo nustatyta tvarka.

11. Asmens patikimumo pažymėjimai registruojami ir saugomi Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatyta tvarka.

12. Užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų atitinkamų institucijų prašymu Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija arba paslapčių subjektai pateikia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatyto pavyzdžio pažymas, patvirtinančias, kad asmeniui yra išduotas asmens patikimumo pažymėjimas.

13. Kandidatūros tikrinimą atliekančios institucijos turi teisę gauti informaciją apie tikrinamą asmenį iš visų valstybės, savivaldybės institucijų, bankų ir kitų juridinių asmenų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1080](#), 2007-04-05, Žin., 2007, Nr. [46-1715](#) (2007-04-26)

Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. [129-6469](#) (2012-11-08)

18 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir asmens patikimumo pažymėjimo panaikinimas

1. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir asmens patikimumo pažymėjimas panaikinamas, jeigu:

- 1) asmuo atsisako arba netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) asmuo daugiau negu vieną kartą pažeidė nustatytą darbo su įslaptinta informacija tvarką arba dėl šiurkštaus šios tvarkos pažeidimo kilo grėsmė, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista;
- 3) su paslapčių subjektu nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai ar pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas;
- 4) atlikus patikrinimą, nustatoma kuri nors iš aplinkybių, nurodytų šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje.

2. Paslapčių subjektas savo iniciatyva arba Valstybės saugumo departamento motyvuotu teikimu panaikina leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Apie priimtą sprendimą panaikinti asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija paslapčių subjektas per 10 darbo dienų raštu praneša Valstybės saugumo departamentui.

3. Asmens, kuriam panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, prašymu paslapčių subjektas turi raštu nurodyti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimo motyvus.

4. Asmens patikimumo pažymėjimą savo iniciatyva ar Valstybės saugumo departamento arba paslapčių subjekto motyvuotu teikimu panaikina Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

5. Sprendimą dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo panaikinimo per 30 kalendorinių dienų nuo tokio sprendimo gavimo dienos asmuo arba paslapčių subjektas, gavęs Valstybės saugumo departamento motyvuotą teikimą dėl leidimo panaikinimo, turi teisę apskųsti teismui.

6. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo panaikinimas neatleidžia asmens nuo įsipareigojimo neatskleisti tarnybos metu sužinotos įslaptintos informacijos, taip pat nuo atsakomybės už tokios informacijos atskleidimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2011-07-07, Žin., 2011, Nr. [84-4106](#) (2011-07-12)

Nr. [XII-449](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. [78-3929](#) (2013-07-20)

19 straipsnis. Asmens, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, pareigos

Asmuo, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimas, privalo:

- 1) žinoti teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus ir juos vykdyti;
- 2) neatskleisti, neprarasti ir neperduoti patikėtos arba sužinotos įslaptintos informacijos pašaliniams asmenims, taip pat asmenims, kurie nors ir turi teisę dirbti su įslaptinta informacija, tačiau nėra įgalioti su ja susipažinti;
- 3) patikėtą ar tarnybos metu sužinotą įslaptintą informaciją saugoti visą tokios informacijos įslaptinimo terminą;
- 4) vadovautis principu „Būtina žinoti“;
- 5) užkirsti kelią neteisėtoms kitų asmenų veikoms, dėl kurių įslaptinta informacija gali būti atskleista, prarasta, pagrobta ar kitaip neteisėtai įgyta, ir apie šiuos faktus, kitas įslaptintos informacijos atskleidimo ar praradimo aplinkybes nedelsdamas pranešti atsakingam asmeniui arba paslapčių subjekto vadovui;
- 6) nedelsdamas pranešti atsakingam asmeniui apie patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar atskleidimą, taip pat įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus;
- 7) nutraukdamas darbo (tarnybos) santykius, pereidamas į kitas pareigas, nesusijusias su įslaptintos informacijos naudojimu, grąžinti atsakingam asmeniui visą jam patikėtą įslaptintą informaciją;

8) teikti informaciją, žodinius ir rašytinius paaiškinimus asmenims, įgaliotiems vykdyti įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę;

9) pranešti atsakingam asmeniui apie anketos duomenų, pateiktų jo kandidatūrą tikrinusioms institucijoms, pasikeitimą;

10) likus 6 mėnesiams iki išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, taip pat įgaliotoms institucijoms atliekant papildomą patikrinimą, pateikti atsakingam asmeniui reikiamus dokumentus tikrinimui atlikti.

20 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos personalo patikimumo srityje

Atsakingas asmuo:

1) organizuoja leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimą, tvarko jų apskaitą;

2) užtikrina, kad su įslaptinta informacija susipažintų tik leidimus turintys asmenys ir būtų griežtai laikomasi principo „Būtina žinoti“;

3) užtikrina, kad įslaptintos informacijos, su kuria asmuo dirba ar susipažįsta, žyma nebūtų aukštesnė už nurodytą šiam asmeniui suteiktame leidime;

4) kontroliuoja, kad teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus vykdytų visi asmenys, dirbantys ar susipažįstantys su įslaptinta informacija;

5) informuoja kandidatūrą tikrinančias institucijas apie asmens anketos duomenų, galinčių turėti įtakos leidimo išdavimui ar panaikinimui, pasikeitimą;

6) likus 6 mėnesiams iki leidimo dirbti ar susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija arba asmens patikimumo pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, organizuoja kartotinį kandidatūros tikrinimą;

7) paima iš asmenų, kuriems išduodami leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, nustatyto pavyzdžio rašytinius pasižadėjimus saugoti įslaptintą informaciją;

8) pasirašytinai supažindina asmenis su detaliu įslaptintos informacijos, susijusios su paslaptį subjekto veikla, sąrašu;

9) kartą per kalendorinius metus informuoja asmenis, kuriems patikėta įslaptinta informacija, apie įstatymų nustatytą atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitokį neteisėtą įgijimą;

10) kartą per kalendorinius metus asmenis, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ar apsauga, pasirašytinai supažindina su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

PENKTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ADMINISTRAVIMAS

21 straipsnis. Slaptumo žymos suteikimas dokumentui arba jo daliai

1. Paslaptį subjekto struktūrinio padalinio, parengusio dokumentą, vadovas įvertina dokumentą parengusio asmens siūlymą ir priima sprendimą dėl dokumento slaptumo žymos ir įslaptinimo termino suteikimo bei atsako už priimto sprendimo pagrįstumą.

2. Dokumentui nesuteikiama slaptumo žyma vien dėl jo tematikos arba dokumento, į kurį atsakoma, slaptumo žymos.

3. Dokumento slaptumo žyma nustatoma pagal aukščiausią dokumento tekste esančios informacijos slaptumo žymą.

4. Jei dokumentas susideda iš atskirų skirtingas slaptumo žymas turinčių dalių arba turi priedų, kurių slaptumo žymos skiriasi nuo jų lydimos dokumento slaptumo žymos, apie skirtingas dokumento dalių ir jo priedų slaptumo žymas turi būti aiškios nuorodos pačiame dokumente – dokumento tekste, priedų išvardijime arba dokumento dalių sąrašė (turinyje), taip pat prieš tokių dokumento teksto dalių pradžią arba ant dokumento priedų.

5. Jei dokumento dalys arba dokumento priedai yra neatsiejama dokumento dalis, toks dokumentas įtraukiamas į įslaptintų dokumentų apskaitą ir saugomas pagal aukščiausią dokumento dalies arba jo priedų turimą slaptumo žymą. Dokumento dalys arba jo priedai, kurie gali būti atskirti, yra platinami, įtraukiami į apskaitą ir saugomi pagal tokių dokumento dalių arba priedų turimą slaptumo žymą.

22 straipsnis. Įslaptintų dokumentų administravimo reikalavimai

1. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, administruojami taip:
  - 1) tvarkomi ir laikomi I ar II klasės saugumo zonoje;
  - 2) perduodami įslaptintos informacijos gavėjui pasirašytinai;
  - 3) negali būti kopijuojami;
  - 4) vykdytojams perduodami pasirašytinai, apie perdavimo faktą pažymint įslaptintos informacijos registracijos laikmenose;
  - 5) įslaptintos informacijos gavėjo perduodami kitam paslapčių subjektui tik esant rašytiniam informacijos rengėjo sutikimui;
  - 6) privalo turėti prisegtus asmenų, susipažinusių su dokumento turiniu, sąrašus;
  - 7) saugomi atskirai nuo kitas slaptumo žymas turinčių dokumentų, išskyrus kompiuterių informacijos laikmenose saugomus dokumentus;
  - 8) negali būti naikinami – nereikalingas dokumentas grąžinamas informacijos rengėjui, išskyrus šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatytus atvejus.
2. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Slaptai“, administruojami taip:
  - 1) tvarkomi ir laikomi I arba II klasės saugumo zonoje;
  - 2) perduodami įslaptintos informacijos gavėjui pasirašytinai;
  - 3) gali būti dauginami ar kopijuojami tik raštišku paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu, gavus rašytinį informacijos rengėjo sutikimą;
  - 4) kopijuojant registruojami ir sunumeruojami;
  - 5) įslaptintos informacijos gavėjo gali būti perduodami kitam paslapčių subjektui tik esant rašytiniam informacijos rengėjo sutikimui;
  - 6) vykdytojams perduodami pasirašytinai, apie perdavimo faktą pažymint įslaptintos informacijos registracijos laikmenose;
  - 7) naikinami (įskaitant jų kopijas) surašant sunaikinimo aktus.
3. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Konfidencialiai“, administruojami taip:
  - 1) tvarkomi ir laikomi I arba II klasės saugumo zonoje;
  - 2) gali būti dauginami ar kopijuojami už dokumento vykdymo kontrolę atsakingo asmens sprendimu, laikantis principo „Būtina žinoti“, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinasis informacijos rengėjo sutikimas“. Kopijos turi būti registruojamos ir numeruojamos;
  - 3) vykdytojams perduodami pasirašytinai, apie perdavimo faktą pažymint įslaptintos informacijos registracijos laikmenose;
  - 4) naikinami (įskaitant jų kopijas) surašant sunaikinimo aktus.
4. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, administruojami taip:
  - 1) tvarkomi ir laikomi administracinėje saugumo zonoje;
  - 2) vykdytojo sprendimu gali būti platinami, dauginami, kopijuojami ir vadovaujantis principu „Būtina žinoti“ pateikiami kitiems asmenims susipažindinti, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinasis informacijos rengėjo sutikimas“.
  5. Įslaptintų dokumentų, žymimų slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, platinimo, dauginimo, naikinimo ar kitų asmenų susipažindinimo su jų turiniu tvarką gali nustatyti paslapčių subjektai.

23 straipsnis. Susipažinimas su įslaptinta informacija, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas

1. Asmeniui teisę susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas, vadovaudamasis principu „Būtina žinoti“, suteikia šia informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovas. Asmuo privalo pateikti institucijos, kurioje dirba, vadovo tikslinį siuntimą. Siuntime turi būti patvirtinta, kad asmuo turi leidimą dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma pažymėta įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, jeigu reikia susipažinti su užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos perduota įslaptinta informacija, taip pat tiesioginių pareigų vykdymu pagrįstas poreikis susipažinti su konkrečia įslaptinta informacija ir nurodyta, su kokios apimties įslaptinta informacija asmeniui reikia susipažinti.

2. Jei priimamas sprendimas neleisti asmeniui susipažinti su siuntime nurodyta įslaptinta informacija, šia informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovas savo sprendimą privalo pagrįsti ir per 10 darbo dienų su šiuo sprendimu supažindinti asmenį siuntusios institucijos vadovą. Toks sprendimas gali būti apskūstas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai, kuri priima paslapčių subjektui privalomą sprendimą.

24 straipsnis. Įslaptintos informacijos gabenimas

1. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus, žymimus slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, Lietuvos Respublikos teritorijoje turi gabenti ne mažiau kaip du kariniai kurjeriai arba paslapčių subjekto įgalioti asmenys, kurių vienas turi būti ginkluotas šaunamuoju ginklu.

2. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus, žymimus slaptumo žyma „Slaptai“, Lietuvos Respublikos teritorijoje turi gabenti vienas šaunamuoju ginklu ginkluotas asmuo arba ne mažiau kaip du neginkluoti kariniai ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai, arba paslapčių subjekto įgalioti asmenys.

3. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus, žymimus slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ arba „Slaptai“, į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybės prie tarptautinių organizacijų, konsulines įstaigas, specialiąsias misijas ir iš jų gali gabenti neginkluoti, bet ne mažiau kaip du diplomatiniai ar kariniai kurjeriai arba paslapčių subjekto įgalioti asmenys.

4. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus, žymimus slaptumo žymomis „Konfidencialiai“ ir „Riboto naudojimo“, gali gabenti neginkluoti kariniai, diplomatiniai, kurjerių pašto tarnybų kurjeriai arba paslapčių subjekto įgalioti asmenys.

5. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus gabenantys asmenys:

1) privalo užtikrinti gabenamų dokumentų, gaminių ir kitų objektų saugumą;

2) dokumentus, gaminius ir kitus objektus privalo gabenti taip, kad atsitiktiniai asmenys negalėtų nustatyti, jog gabenama įslaptinta informacija, ar susipažinti su tokios informacijos turiniu.

6. Įslaptintų dokumentų, gaminių ir kitų objektų, žymimų slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, pristatymo faktą parašu turi patvirtinti įslaptintos informacijos gavėjas.

7. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus gabenantiems asmenims draudžiama susipažinti su gabenama įslaptinta informacija.

8. Įslaptintus dokumentus, gaminius ir kitus objektus gabenantis asmuo privalo užtikrinti jų apsaugą nuo praradimo panaudodamas visas priemones – kovinius veiksmus, turimas specialiąsias priemones ar šaunamąjį ginklą. Šios priemonės turi būti naudojamos proporcingai pradėtam ar tiesiogiai gresiančiam pavojingam kėsiniuisi užvaldyti įslaptintą informaciją.

9. Įslaptinti dokumentai, gaminiai ir kiti objektai gabenami parenkant saugiausią maršrutą ir gabenimo būdą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-272](#), 2009-05-21, *Žin.*, 2009, Nr. [67-2690](#) (2009-06-06)

25 straipsnis. Įslaptintos informacijos naikinimas

1. Įslaptinta informacija naikinama Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Sprendimą dėl įslaptintos informacijos sunaikinimo priima paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, išskyrus šio Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytus atvejus.

3. Įslaptinta informacija turi būti sunaikinama taip, kad nebūtų įmanoma atkurti įslaptintos informacijos ar jos dalies turinio.

26 straipsnis. Įslaptintos informacijos evakuacija arba sunaikinimas karo padėties ar ekstremalių situacijų atveju

1. Paslapčių subjektas, kuriame dirbama su įslaptinta informacija arba tokia informacija yra saugoma, turi parengti ir patvirtinti įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo planus karo padėties ar ekstremalių situacijų atveju.

2. Planuose turi būti nustatyta įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo eiliškumo tvarka iškilus realiai grėsmei prarasti ar atskleisti įslaptintą informaciją. Pirmiausia evakuojama arba naikinama aukštesnę slaptumo žymą turinti įslaptinta informacija.

27 straipsnis. Įslaptintos informacijos patikrinimas

1. Kartą per metus paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys turi atlikti valstybės paslaptį sudarančios informacijos patikrinimą. Patikrinimo išvados įforminamos aktu. Jį tvirtina paslapčių subjekto vadovas.

2. Kartą per trejus metus paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys turi atlikti įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Konfidencialiai“, patikrinimą. Patikrinimo išvados įforminamos aktu. Jį tvirtina paslapčių subjekto vadovas.

3. Įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikrinimo periodiškumą nustato paslapčių subjektas.

4. Patikrinimo tikslas – nustatyti, ar įslaptinta informacija nėra prarasta arba sugadinta.

5. Laikoma, kad už įslaptintą informaciją atsiskaityta, jeigu:

- 1) įslaptintą dokumentą, gaminį ar kitą objektą galima pamatyti;
- 2) yra atitinkamo paslapčių subjekto ar struktūrinio padalinio, kuriam įslaptinta informacija buvo perduota, raštiškas patvirtinimas, kad informacija gauta;
- 3) teisės aktų nustatyta tvarka yra užfiksuotas jos sunaikinimo faktas;
- 4) yra atitinkamas pranešimas ar sprendimas dėl informacijos išslaptinimo.

28 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos įslaptintos informacijos administravimo srityje

Atsakingas asmuo:

1) organizuoja įslaptintos informacijos apskaitą ir kontroliuoja jos apyvartą, tvarko jos registraciją;

2) atrenka informaciją naikinti, išslaptinti arba pratęsti tokios informacijos įslaptinimo terminą;

3) atsako už įslaptintos informacijos registracijos laikmenų tvarkymą;

4) atsako už įslaptintos informacijos perdavimą vykdytojams ir kitiems paslapčių subjektams;

5) atsako už tai, kad paslapčių subjektai būtų laiku informuojami apie įslaptintos informacijos slaptumo žymų keitimą, išslaptinimo ar įslaptinimo termino pratęsimą;

6) paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu supažindina kitų paslapčių subjektų įgaliotus asmenis su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“;

7) šio Įstatymo 27 straipsnyje nustatytais terminais organizuoja įslaptintos informacijos patikrinimą;

8) organizuoja įslaptintų dokumentų naikinimo procesą.

29 straipsnis. Įslaptintos informacijos administravimo reglamentavimas

Smulkesnę įslaptintos informacijos rengimo, įforminimo, siuntimo, gabenimo, gavimo, dauginimo, naikinimo bei apskaitos tvarką, vadovaudamasi šio Įstatymo penktojo skirsnio nuostatomis, nustato Vyriausybė.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS FIZINĖ APSAUGA

30 straipsnis. Fizinės apsaugos įgyvendinimas

1. Paslapčių subjektai privalo užtikrinti, kad visos teritorijos, patalpos ir darbo vietos, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar tokia informacija yra saugoma, būtų reikiamai apsaugotos atitinkamomis fizinėmis, mechaninėmis, procedūrinėmis, elektroninėmis apsaugos priemonėmis ir būtų paskirti apsaugos darbuotojai.

2. Įslaptintos informacijos fizinės apsaugos priemonės turi užtikrinti, kad:

1) pašaliniai asmenys negalėtų patekti į teritorijas ir patalpas, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar tokia informacija yra saugoma;

2) būtų užkirstas kelias neteisėtiems darbuotojų veiksams ir tokie veiksmai būtų fiksuojami;

3) neturintys leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija darbuotojai negalėtų susipažinti su įslaptintos informacijos turiniu;

- 4) būtų fiksuojami fizinės apsaugos pažeidimai.
3. Priimdamas sprendimą dėl konkrečių apsaugos priemonių pasirinkimo ir įdiegimo bei naudojimo, paslapčių subjektas atsižvelgia į šiuos veiksnius:
  - 1) saugomos įslaptintos informacijos slaptumo žyma;
  - 2) saugomos informacijos pobūdis ir apimtis;
  - 3) rizikos veiksniai – paslapčių subjekte dirbančių asmenų patikimumas, aplinkos charakteristika, kriminogeninė padėtis, pastato dislokavimo vieta, patalpų išplanavimas, teritorijos dydis, patekimo nepastebėtam į saugomą zoną tikimybė ir kita.
  4. Fizinės apsaugos užtikrinimo sudėtinės dalys:
    - 1) saugumo zonų nustatymas;
    - 2) mechaninių apsaugos priemonių, apsunkinančių įsibrovimą ar įsilaužimą į teritoriją, patalpas, įdiegimas ir naudojimas;
    - 3) apsaugos signalizacijos įdiegimas ir naudojimas;
    - 4) elektroninio stebėjimo ir elektroninių apsaugos priemonių, nustatančių asmens tapatybę ir ribojančių patekimą bei fiksuojančių asmens įėjimą į patalpas, buvimą jose ir išėjimą iš jų, įdiegimas ir naudojimas;
    - 5) apsaugos darbuotojų apmokymas, paskyrimas bei paskirstymas;
    - 6) fizinės apsaugos procedūrų reglamentavimas – vidaus taisyklės, numatančios, kaip turi būti atrakinamos ir užrakinamos patalpos, išjungiami ir įjungiami signalizacija, vykdomas patalpų stebėjimas ir kitos fizinės apsaugos procedūros.
  5. Atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalyje išvardytus veiksnius ir saugomos informacijos apsaugos užtikrinimo galimybes, šio straipsnio 4 dalies 2–5 punktuose išvardytos fizinės apsaugos užtikrinimo sudėtinės dalys gali būti taikomos kompleksiskai arba pirmenybė atiduodama keletui ar vienai iš jų.

31 straipsnis. Saugumo zonos

1. Teritorijos ir patalpos, kuriose dirbama arba kuriose saugoma įslaptinta informacija, pagal informacijos slaptumo žymas, saugojimo pobūdį ir nesankcionuoto susipažinimo su įslaptinta informacija tikimybę skirstomos į atskiras saugumo zonas.
2. Administracinė saugumo zona – apibrėžta teritorija ir (ar) patalpos, kuriose kontroliuojamas asmenų ir transporto priemonių judėjimas. Patekti į I ar II klasės saugumo zoną galima tik per administracinę zoną. Administracinėje zonoje gali būti saugoma tik informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba su tokia informacija dirbama. Administracinėje saugumo zonoje saugoma įslaptinta informacija turi būti laikoma metalinėse spintose arba seifuose.
3. II klasės saugumo zona – teritorijos ir patalpos, kuriose saugoma informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesnėmis slaptumo žymomis, arba su tokia informacija dirbama, taip pat patalpos, į kurias patekus galima tiesiogiai prieiti prie šios saugumo zonos elektroninių apsaugos priemonių centrinio valdymo. II klasės saugumo zonoje saugoma įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ arba „Visiškai slaptai“, turi būti laikoma seifuose ar specialiai tokiai informacijai saugoti skirtose saugyklose. II klasės saugumo zonoje saugoma įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, turi būti laikoma metalinėse spintose arba seifuose.
4. II klasės saugumo zonai keliami šie reikalavimai:
  - 1) turi būti nustatyti, saugomi bei kontroliuojami visi įėjimai į zoną ir išėjimai iš jos;
  - 2) į zoną gali patekti tik asmenys, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“. Visus kitus asmenis turi lydėti apsaugos darbuotojas arba paslapčių subjekto vadovo įgaliotas asmuo;
  - 3) jei zonoje saugoma informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“ arba „Visiškai slaptai“, asmens tapatybei nustatyti prie įėjimų į zoną arba atskiras jos patalpas turi būti įkurtas kontrolės postas arba turi būti įdiegta asmens tapatybę padedanti nustatyti sistema;
  - 4) prieigos iki pastatų visą tamsų paros metą turi būti apšviestos;
  - 5) zonai priskirtos patalpos turi turėti apsaugos, pavojaus ir priešgaisrinę signalizacijas;
  - 6) elektroninės apsaugos priemonės turi perduoti dubliuojantį signalą apie bandymą įsibrauti į zoną arba neteisėtą buvimą joje ne vienai reagavimo sistemai;

7) jei zonoje saugoma informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, įėjimas į zoną arba įėjimai į zonoje esančias patalpas turi būti stebimi vaizdo kameromis, turi būti kaupiamas 30 kalendorinių dienų vaizdo archyvas.

5. I klasės saugumo zona – patalpos, kuriose dirbama ar saugoma informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesnėmis slaptumo žymomis. Į jas patekus galima tiesiogiai prieiti prie jose saugomos informacijos, taip pat prie šios saugumo zonos elektroninių apsaugos priemonių centrinio valdymo.

6. I klasės saugumo zonai keliami šie reikalavimai:

1) šio straipsnio 4 dalyje nustatyti reikalavimai;

2) prieigos iki šios saugumo zonos turi būti kontroliuojamos elektroninėmis apsaugos priemonėmis;

3) gali būti tikrinami asmenų įnešami ir išnešami daiktai;

4) į šią saugumo zoną paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu įleidžiami tik asmenys, turintys leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos slaptumo žyma;

5) į zoną negali būti įnešami jokie pašaliniai elektromagnetiniai spinduliavimo šaltiniai;

6) turi būti naudojama apsauginė įsilaužimo signalizacija, perimetro signalizacija, apsauginė gaisro signalizacija;

7) taikomos mechaninės apsaugos priemonės turi užkirsti kelią nesankcionuotam patekimui į saugomas patalpas.

7. Iškilus būtinybei, kai nėra asmens, kuriam patikėta įslaptinta informacija, atidaryti dokumentų saugyklos, asmeninius seifus, metalines spintas gali tik paslapčių subjekto vadovo tam įgalioti asmenys. Paslapčių subjektai turi nustatyti tokių veiksmų atlikimo ir užfiksavimo tvarką.

8. Kilus įtarimui, kad į dokumentų saugyklą galėjo patekti arba asmeninius seifus, metalines spintas atidaryti pašaliniai asmenys, apie tai nedelsiant pranešama atsakingam asmeniui, paslapčių subjekto vadovui ir Valstybės saugumo departamentui. Kol atvyks Valstybės saugumo departamento pareigūnai, atsakingas asmuo ir paslapčių subjekto vadovas imasi reikiamų priemonių įvykio vietos neliečiamumui išsaugoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

32 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos įgyvendinant įslaptintos informacijos fizinę apsaugą

Atsakingas asmuo:

1) užtikrina, kad teritorijose ir patalpose, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar kuriose ji saugoma, būtų įdiegtos ir tinkamai veiktų reikiamos fizinės apsaugos priemonės;

2) rengia fizinės apsaugos procedūras reglamentuojančius dokumentus, kontroliuoja, kaip laikomasi nustatytų procedūrų, periodiškai atlieka taikomų fizinės apsaugos priemonių patikrinimus;

3) organizuoja darbuotojų apmokymus;

4) teikia paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl patalpų suskirstymo į saugumo zonas;

5) praneša paslapčių subjekto vadovui apie pastebėtus saugyklų, patalpų, seifų, metalinių spintų apsaugos priemonių bei instaliacijų pažeidimus ir imasi priemonių jiems pašalinti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTŲ SANDORIŲ SAUGUMAS

Septintojo skirsnio pakeitimas:

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. [82-4269](#) (2012-07-13)

33 straipsnis. Įslaptinti sandoriai

1. Paslapčių subjektai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, turi teisę sudaryti įslaptintus sandorius. Paslapčių subjektai gali pavesti sudaryti įslaptintus sandorius savo struktūriniais padaliniais, kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės.

2. Įslaptintas sandoris gali būti sudarytas tik su rangovu, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka yra išduotas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas ar rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Rangovas, gavęs įslaptintą sandorį vykdančios perkančiosios organizacijos sutikimą, turi teisę įslaptinto sandorio dalies vykdymui pasitelkti subrangovą, kuris turi išduotą įmonės patikimumą patvirtinanti pažymėjimą, rangovo (subrangovo) leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

4. Rangovams, dalyvaujantiems užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų paskelbtose atrankose dėl įslaptinto sandorio sudarymo, jeigu užsienio valstybė arba tarptautinė organizacija reikalauja patvirtinti jų patikimumą, taikomi šio skirsnio reikalavimai.

5. Užsienio valstybėse, su kuriomis yra sudarytos tarptautinės sutartys dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ar su kuriomis yra keičiamasi įslaptinta informacija vadovaujantis Europos Sąjungos ar NATO teisės aktais, veikiančios ir ten registruotos įmonės, įstaigos, organizacijos ar ūkine veikla užsiimantys tokių užsienio valstybių piliečiai gali dalyvauti Lietuvos Respublikos paslapčių subjektų paskelbtose atrankose sudaryti įslaptintą sandorį, kurį vykdant bus perduodama Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, jeigu įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti užsienio valstybės institucija patvirtina, kad atrankoje dalyvaujanti įmonė, įstaiga, organizacija ar fizinis asmuo yra patikimi ir atitinka tos užsienio valstybės reikalavimus, keliamus rangovams, sudarantiems atitinkamus įslaptintus sandorius.

6. Įslaptintas sandoris gali būti vienašališkai nutrauktas, jeigu rangovas (subrangovas) nevykdo nustatytų įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų.

7. Rangovas (subrangovas) nėra laikomas įslaptintos informacijos rengėju. Visa įslaptinto sandorio metu sukurta informacija nuo jos sukūrimo momento yra laikoma Lietuvos Respublikos nuosavybe ir yra saugoma ir administruojama vadovaujantis šio Įstatymo nuostatomis.

8. Paslapčių subjektas, ketinantis sudaryti įslaptintą sandorį ar sudaręs įslaptintą sandorį, privalo:

1) paskirti asmenis, atsakingus už įslaptinto sandorio sudarymo ir vykdymo metu perduotos ar sandorio vykdymo metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugos ir įslaptinto sandorio reikalavimų vykdymo kontrolę;

2) organizuoti įslaptintos informacijos perdavimą rangovui (subrangovui);

3) teikti būtiną metodinę pagalbą įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

4) parengti įslaptinimo žinyną, jeigu įslaptinto sandorio vykdymo metu bus sukuriamą įslaptinta informacija;

5) kontroliuoti, kaip rangovas (subrangovas) užtikrina perduotos įslaptintos informacijos apsaugą;

6) per 5 darbo dienas nuo įslaptinto sandorio sudarymo pateikti įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę įslaptinto sandorio metu vykdančiai įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai įslaptinto sandorio ir įslaptinimo žinyno, jeigu jis buvo rengiamas, kopijas.

9. Rangovas (subrangovas) privalo:

1) šio Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, nustatyta tvarka organizuoti ir vykdyti patikėtoms ar įslaptinto sandorio metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą;

2) užtikrinti, kad su įslaptinta informacija dirbs ar susipažins tik leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turintys asmenys ir tik vadovaujantis principu „Būtina žinoti“;

3) paskirti asmenį (asmenis), atsakingą (atsakingus) už atskiras įslaptintos informacijos apsaugos sritis;

4) atsiradus šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 5 ar 13 punkte nurodytoms aplinkybėms, apie tai informuoti Valstybės saugumo departamentą;

5) įslaptintą sandorį įvykdžius ar jo vykdymą nutraukus prieš terminą, paslapčių subjektui perduoti visą gautą ar įslaptinto sandorio vykdymo metu sukurtą įslaptintą informaciją;

6) viešai neskelbti informacijos apie sudarytus ar vykdytus įslaptintus sandorius;

7) nedelsdamas pranešti paslapčių subjekto atsakingam asmeniui ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę įslaptinto sandorio metu vykdančiai įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie visus įvykusius įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų

pažeidimus, dėl kurių įslaptinta informacija buvo ar galėjo būti neteisėtai atskleista ar prarasta, arba kilus įtarimams, kad tokie pažeidimai buvo padaryti;

8) vykdyti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teisėtus reikalavimus;

9) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pranešti paslapčių subjekto atsakingam asmeniui ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę vykdančiai įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie sutarties su įslaptinto sandorio dalį vykdančiu subrangovu nutraukimą, taip pat apie darbo santykių nutraukimą su susijusiais su rangovu (subrangovu) asmenimis, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

34 straipsnis. Įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimas

1. Privatūs, viešieji juridiniai asmenys, kitos organizacijos, jų padaliniai ar tokių asmenų grupės (toliau – juridiniai asmenys), siekiantys gauti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, turi kreiptis į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją vadovaudamiesi šio Įstatymo 38 straipsnio nuostatomis.

2. Juridinis asmuo, kreipdamasis į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją, privalo pateikti:

1) prašymą inicijuoti juridinio asmens patikimumo tikrinimo procedūrą ir išduoti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą. Prašyme juridinis asmuo nurodo ekonominės veiklos rūšis, kurias vykdant juridinis asmuo ketina dalyvauti įslaptintuose sandoriuose, aukščiausią įslaptintos informacijos slaptumo žymą, kuria žymimą įslaptintą informaciją rangovas yra pasirengęs saugoti ir su ja dirbti savo patalpose, taip pat patalpų, kuriose numato dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, adresą;

2) juridinio asmens užpildytą įslaptintų sandorių saugumo klausimyną ir jo rašytinį sutikimą būti tikrinamam;

3) juridinio asmens administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovo ar tikrinamo juridinio asmens buhalterinę apskaitą tvarkančio kito juridinio asmens darbuotojo, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavaduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant komercinius pasiūlymus paslapčių subjektams dėl įslaptintų sandorių sudarymo, užpildytus klausimynus, skirtus asmenims, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, tokių asmenų rašytinius sutikimus būti tikrinamiems. Jeigu juridinis asmuo pretenduoja gauti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, kuris suteikia teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus naudojama ar sukuriama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, yra pateikiami juridinio asmens administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio arba apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovo ar tikrinamo juridinio asmens apskaitą tvarkančio kito juridinio asmens darbuotojo, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavaduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant komercinius pasiūlymus paslapčių subjektams dėl įslaptintų sandorių sudarymo, užpildyti nustatytos formos klausimynai dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo ir šių asmenų rašytiniai sutikimai būti tikrinamiems;

4) informaciją, reikalingą įvertinti patalpas, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, dėl jų pripažinimo tinkamomis dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti;

5) informaciją, reikalingą įvertinti ADA sistemas ir tinklus, kuriuose numatoma automatizuotai apdoroti įslaptintą informaciją ar kuriais numatoma tokią informaciją perduoti, dėl jų pripažinimo tinkamais automatizuotai apdoroti įslaptintą informaciją ar tokią informaciją perduoti.

3. Informacija, nurodyta šio straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose, gali būti neteikiama, jeigu juridinis asmuo nusprendė dalyvauti pirkimo procedūrose, kai paslapčių subjektas pranešime apie su įslaptinta informacija susijusį pirkimą nurodė, kad įslaptintas sandoris bus vykdomas paslapčių subjekto patalpose, naudojant paslapčių subjektui priklausančias ADA sistemas ir tinklus arba nenaudojant ADA sistemų ir tinklų. Informacija, nurodyta šio straipsnio 2 dalies 5 punkte,

neteikiama, jeigu juridinis asmuo nurodo, kad vykdant įslaptintus sandorius nesinaudos ADA sistemomis ir tinklais.

4. Juridinis asmuo, kuris neturi įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, nusprendęs dalyvauti paskelbtose pirkimo procedūrose, kreipiasi į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją pateikdamas šio straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją bei juridinio asmens darbuotojų, kurie dalyvaus vykdant įslaptintą sandorį ir kuriems bus reikalinga dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, užpildytus klausimynus, skirtus asmenims, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, arba klausimynus dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo, jeigu paskelbto įslaptinto sandorio vykdymo metu bus naudojama ar sukuriama įslaptinta informacija, žymima ne aukštesne kaip „Riboto naudojimo“ slaptumo žyma.

5. Įmonės patikimumo pažymėjimus išduoda ir panaikina Valstybės saugumo departamentas. Tais atvejais, kai juridinio asmens patikimumą vertino šio Įstatymo 38 straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose nurodytos institucijos, sprendimą dėl įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo Valstybės saugumo departamentas privalo priimti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo juridinio asmens patikimumą vertinusios įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos išvados dėl juridinio asmens patikimumo pateikimo dienos.

6. Įmonės patikimumą patvirtinantys pažymėjimai išduodami terminuotam laikotarpiui:

1) 3 metams – kuriais suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama;

2) 5 metams – kuriais suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“ ar „Riboto naudojimo“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama.

7. Juridinio asmens darbuotojams išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galioja iki juridiniam asmeniui išduoto įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, tačiau ne ilgiau, negu nustatyta šio Įstatymo 16 straipsnio 5 dalyje. Juridinio asmens darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama ne ilgesniam terminui, negu galioja juridiniam asmeniui išduotas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas.

8. Įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo galiojimo metu juridinis asmuo privalo nedelsdamas informuoti Valstybės saugumo departamentą apie visus šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos pasikeitimus.

9. Siekdami užtikrinti nepertraukiamą įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo galiojimą, juridiniai asmenys, norintys gauti naują įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, vadovaudamiesi šio straipsnio nuostatomis, gali kreiptis į Valstybės saugumo departamentą dėl naujo įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo.

35 straipsnis. Juridinio asmens patikimumo įvertinimas

1. Juridinio asmens patikimumo įvertinimo tikslas – nustatyti, ar su juridiniu asmeniu gali būti sudarytas įslaptintas sandoris užtikrinant tinkamą įslaptintos informacijos apsaugą.

2. Vertinant juridinio asmens patikimumą, yra tikrinama:

1) juridinio asmens kapitalo ir valdymo struktūra, kapitalo kilmė, savininkai ir teisinė registracija;

2) juridinio asmens padaryti teisės aktų pažeidimai, juridinio asmens darbuotojų, savininkų ar valdymo organų narių padarytos nusikalstamos veikos;

3) juridinio asmens verslo ryšiai, juridinio asmens dalyvių, turinčių ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, juridinio asmens vadovo, juridinio asmens valdymo organo narių, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovo ar buhalterinę apskaitą tvarkančio subjekto (asmens) ryšiai su asmenimis, turinčiais teistumą už nusikalstamas veikas, padarytas organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmenimis, kuriems taikomos prevencinio poveikio priemonės pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, ryšiai su užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis, kurių veikla yra priešiška Lietuvos valstybės interesams;

4) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas;
5) juridinio asmens galimybė vykdyti veiklą pagal prašyme nurodytą ekonominės veiklos rūšį;

6) juridinio asmens darbuotojų, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmens patikimumo pažymėjimą ar teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas.

3. Juridinio asmens darbuotojus dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo ar dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tikrina ir jiems tokius leidimus išduoda arba teisę suteikia Valstybės saugumo departamentas, vadovaudamasis šio Įstatymo nuostatomis.

4. Juridinio asmens patalpas, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, vertina ir leidimą tokiose patalpose dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti išduoda šio Įstatymo 38 straipsnyje nurodytos institucijos.

5. Juridinio asmens ADA sistemas ir tinklus, kuriuose numatoma automatizuotai apdoroti įslaptintą informaciją ar kuriais numatoma tokią informaciją perduoti, įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos prašymu vertina ir leidimus automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ADA sistemomis ir tinklais išduoda Saugumo priežiūros tarnyba arba žinybinė saugumo priežiūros tarnyba.

6. Juridinio asmens patikimumą vertinanti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija juridinio asmens patikimumą privalo įvertinti ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo inicijuoti juridinio asmens patikimumo tikrinimo procedūrą dienos. Prašymas inicijuoti juridinio asmens patikimumo tikrinimo procedūrą laikomas paduotu, kai įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai yra pateikiami dokumentai, nurodyti šio Įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje.

7. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija, atlikdama juridinio asmens patikimumo vertinimą, turi teisę gauti visą informaciją, susijusią su juridinio asmens ir jo darbuotojų patikimumo įvertinimu, iš valstybės ir savivaldybių institucijų, bankų ir kitų juridinių asmenų.

8. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija privalo užtikrinti komercinių paslapčių, kurias ji sužinojo vykdydama juridinio asmens patikimumo įvertinimą, saugumą.

9. Paslapčių subjektui paskelbus pranešimą apie su įslaptinta informacija susijusį pirkimą ir juridiniam asmeniui, kuris turi galiojantį įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, nusprendus dalyvauti pirkimo procedūrose, juridinis asmuo, įvertinęs pirkimo objektą, pateikia įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai darbuotojų, kuriuos numato, kad vykdant įslaptintą sandorį jiems bus reikalinga dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, užpildytus klausimynus, skirtus asmenims, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, arba klausimynus dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, jeigu yra nurodyta, kad įslaptinto sandorio metu bus naudojama ar sukuriama ne aukštesne kaip „Riboto naudojimo“ slaptumo žyma žymima įslaptinta informacija, išskyrus asmenų, nurodytų šio Įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 3 punkte, kuriems yra išduoti atitinkami leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

10. Kai paslapčių subjektas paskelbia pranešimą apie su įslaptinta informacija susijusį pirkimą ir nurodo, kad įslaptintas sandoris bus vykdomas paslapčių subjekto patalpose, naudojant paslapčių subjektui priklausančias ADA sistemas ir tinklus, juridinio asmens patalpos ir naudojamos ADA sistemos ir tinklai nėra tikrinami.

36 straipsnis. Įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo neišdavimo sąlygos

1. Įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas neišduodamas, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad:

- 1) juridinis asmuo yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje;
- 2) juridinis asmuo, teikdamas šio Įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją, pateikė suklastotus, melagingus duomenis arba nuslėpė duomenis, galinčius turėti įtakos vertinant juridinio asmens patikimumą;
- 3) juridinis asmuo neturi galiojančios licencijos (leidimo) verstis veikla, kurią jis nurodė

savo prašyme išduoti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, kuriai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus reikia licencijos, arba šios licencijos galiojimas sustabdytas ar panaikintas;

4) juridinis asmuo likviduojamas, reorganizuojamas, sustabdes ar apribojęs tų rūšių ekonominę veiklą, kurias nurodė savo prašyme išduoti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, jam iškelta bankroto byla arba bankroto procesas vykdomas ne teismo tvarka;

5) juridinis asmuo turi mokestinę nepriemoką Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija (išskyrus atvejus, kai juridiniam asmeniui mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), yra skolingas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui;

6) juridinis asmuo, juridinio asmens dukterinė įmonė, juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, juridinio asmens vadovas, juridinio asmens valdymo organo narys, vyriausiasis buhalteris arba apskaitą tvarkančio struktūrinio padalinio vadovas ar tikrinamojo juridinio asmens buhalterinę apskaitą tvarkantis subjektas (asmuo) (toliau – juridinis asmuo ar su juo susiję asmenys) buvo nuteisti už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, nepaisant to, ar teistumas išnyko;

7) juridinis asmuo ar su juo susiję asmenys turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už tyčines nusikalstamas veikas žmogaus gyvybei; nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams; ekonomikai ir verslo tvarkai; finansų sistemai; visuomenės saugumui; valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams; valdymo tvarkai;

8) turima duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ar su juo susiję asmenys yra susiję su teroristų finansavimu;

9) turima duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ar su juo susiję asmenys dėl Lietuvos Respublikai priešišku interesu yra bendradarbiavęs (bendradarbiavę), bendradarbiauja ar palaiko ryšius su užsienio valstybės žvalgybos saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos saugumo tarnyba;

10) turima duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo ar su juo susiję asmenys atliko veiksmus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, tarptautinėms sankcijoms, įgyvendinamoms pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą;

11) turima duomenų, patvirtinančių, kad juridinis asmuo, juridinio asmens dukterinė įmonė, juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, per paskutinius 3 metus buvo pažeidę Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo reikalavimus;

12) asmenys, nurodyti šio Įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 3 punkte, 35 straipsnio 9 dalyje, neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, keliamų leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimui arba teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimui;

13) juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos apibūsės apsaugos, ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija dėl tokio juridinio asmens nepriėmė sprendimo dėl įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo;

14) juridinis asmuo nėra įvykdęs teisės aktuose nustatytų įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų;

15) juridiniam asmeniui dėl jo kaltės anksčiau buvo atsisakyta išduoti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, buvo panaikintas išduotas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas ir nėra pašalintos tokio pažymėjimo neišdavimo arba panaikinimo priežastys;

16) juridinio asmens patikimumo vertinimo metu surinkti faktai kelia abejonių juridinio asmens patikimumu užtikrinant įslaptintos informacijos saugumą.

2. Jeigu dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 6 ir 7 punktuose, juridiniam asmeniui ar su juo susijusiems asmenims yra įteiktas pranešimas apie įtarimą atliekamame ikiteisminiame tyrime ar dėl tokių veikų yra surašytas kaltinamasis aktas, ar prokuroro pareiškimas teismui dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu, ar dėl bylos

nagrinėjimo pagreitinoto proceso tvarka, ar vyksta juridinio asmens mokestinis patikrinimas, juridinio asmens patikimumo įvertinimo procesas sustabdomas tol, kol ikiteisminis tyrimas nutraukiamas, įsiteisėja teismo nuosprendis arba priimamas mokesčių administratoriaus sprendimas, leidžiantis priimti sprendimą dėl įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo.

3. Valstybės saugumo departamento sprendimą neišduoti įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo per 30 kalendorinių dienų nuo tokio sprendimo gavimo dienos juridinis asmuo turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

4. Priėmus sprendimą neišduoti įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, naują prašymą dėl juridinio asmens tikrinimo inicijavimo ir įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo galima pateikti pašalinus įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo neišdavimą nulėmusias aplinkybes arba šioms aplinkybėms išnykus.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

37 straipsnis. Įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo panaikinimas

1. Išduotas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas panaikinamas ir sudarytas įslaptintas sandoris nutraukiamas, kai:

1) rangovas (subrangovas) ar jo darbuotojas šurkščiai pažeidžia nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir tai lėmė rangovui (subrangovui) patikėtos įslaptintos informacijos neteisėtą atskleidimą ar praradimą arba sukėlė įslaptintos informacijos praradimo ar neteisėto atskleidimo grėsmę, arba ne mažiau kaip du kartus pažeidė nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus;

2) paaiškėja bent viena šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodyta aplinkybė.

2. Valstybės saugumo departamento sprendimą panaikinti išduotą įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą per 30 kalendorinių dienų nuo tokio sprendimo gavimo dienos juridinis asmuo turi teisę apskųsti teismui.

3. Panaikinus įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, naują prašymą dėl juridinio asmens tikrinimo inicijavimo ir įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo galima pateikti pašalinus įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo panaikinimą lėmusias aplinkybes arba šioms aplinkybėms išnykus.

4. Panaikinus įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, sudarytas įslaptintas sandoris gali būti nenutraukiamas (išskyrus atvejus, kai nustatomos šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 8, 9, 10, 11 punktuose nurodytos aplinkybės), jeigu sandoris jau baigiamas vykdyti ir žala dėl sandorio nutraukimo būtų neproporcingai didesnė, negu galima grėsmė įslaptintai informacijai. Sprendimą užbaigti vykdyti įslaptintą sandorį paslapčių subjekto teikimu priima Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, *Žin.*, 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

38 straipsnis. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos ir įslaptintos informacijos apsaugos kontrolė įslaptintų sandorių metu

1. Juridinių asmenų, pretenduojančių gauti įmonės patikimumą patvirtinantį pažymėjimą, patikimumą vertina:

1) Valstybės saugumo departamentas visais atvejais, išskyrus šios dalies 2, 3 ir 4 punktuose numatytus atvejus;

2) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos tais atvejais, kai krašto apsaugos sistemos institucijos vykdo pirkimą, susijusį su įslaptinta informacija, ir pirkimo procedūrose dalyvauja juridiniai asmenys, neturintys įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, atsižvelgdamas į šio Įstatymo 35 straipsnio 3 ir 5 dalis;

3) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai tais atvejais, kai vidaus reikalų sistemos institucijos vykdo pirkimą, susijusį su įslaptinta informacija, ir pirkimo procedūrose dalyvauja juridiniai asmenys, neturintys įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, atsižvelgdami į šio Įstatymo 35 straipsnio 3 ir 5 dalis;

4) Specialiųjų tyrimų tarnyba tais atvejais, kai Specialiųjų tyrimų tarnyba vykdo pirkimą, susijusį su įslaptinta informacija, ir pirkimo procedūrose dalyvauja juridiniai asmenys, neturintys

įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo, atsižvelgdama į šio Įstatymo 35 straipsnio 3 ir 5 dalis.

2. Kai šio straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytos institucijos atlieka juridinio asmens patikimumo įvertinimą, vertinimo išvados dėl įmonės patikimumą patvirtinančio pažymėjimo išdavimo (neišdavimo) yra teikiamos Valstybės saugumo departamentui.

3. Įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę įslaptintų sandorių metu atlieka:

- 1) Valstybės saugumo departamentas;
- 2) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos – krašto apsaugos sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius;
- 3) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai – vidaus reikalų sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius;
- 4) Specialiųjų tyrimų tarnyba – Specialiųjų tyrimų tarnybai sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius.

39 straipsnis. Įslaptintų sandorių organizavimas, vykdymas ir nutraukimas, kai rangovas – fizinis asmuo

1. Įslaptintus sandorius sudaryti ir vykdyti gali Lietuvos Respublikos pilietis, kuriam šiame straipsnyje numatyta tvarka išduotas rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

2. Su fiziniu asmeniu gali būti sudaromas įslaptintas sandoris, jeigu fizinis asmuo, vykdysiantis įslaptintą sandorį, atitinka šiame Įstatyme nustatytas sąlygas leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoti ar teisei dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikti.

3. Jeigu įslaptintas sandoris bus vykdomas ne paslapčių subjekto patalpose, taikomos šio Įstatymo 35 straipsnio 4 ir 5 dalys. Įslaptintas sandoris, kuris bus vykdomas ne paslapčių subjekto patalpose, su fiziniu asmeniu negali būti sudarytas, jeigu fiziniam asmeniui priklausančioms patalpoms ir (ar) naudojamoms ADA sistemoms ir tinklams nėra išduoti atitinkami leidimai.

4. Fizinio asmens patikimumą tikrina ir rangovo (subrangovo) leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda Valstybės saugumo departamentas.

5. Rangovo (subrangovo) leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodamas terminuotam laikotarpiui:

1) 3 metams – kuriuo suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, ar tokia informacija bus sukuriama;

2) 5 metams – kuriuo suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, „Riboto naudojimo“, ar tokia informacija bus sukuriama.

6. Fiziniam asmeniui, sudariusiam įslaptintą sandorį, yra taikomi šio Įstatymo 33 straipsnio 9 dalies 1, 5, 6, 7 ir 8 punktų reikalavimai.

7. Šio Įstatymo nustatyta tvarka panaikinus rangovo (subrangovo) leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, su tokiu rangovu (subrangovu) sudaryti įslaptinti sandoriai nutraukiami.

8. Valstybės saugumo departamento sprendimą panaikinti išduotą rangovo (subrangovo) leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija per 30 kalendorinių dienų nuo tokio sprendimo gavimo dienos fizinis asmuo – rangovas (subrangovas) turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS ADA SISTEMOS IR TINKLAI

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

40 straipsnis. ADA sistemų ir tinklų steigimas ir įteisinimas

1. ADA sistemų ir tinklų steigimo ir įteisinimo taisyklės nustato Vyriausybė.

2. Paslapčių subjektai Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekančios institucijos nustatyta tvarka gali paskirti ar įsteigti žinybines saugumo priežiūros tarnybas. Žinybinių saugumo

priežiūros tarnybų bendrąsias veiklos taisykles tvirtina Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija. Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija koordinuoja žinybinių saugumo priežiūros tarnybų veiklą, susijusią su ADA sistemų ir tinklų apsaugos kontrolės ir leidimų automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją paslapčių subjekto, jo rangovo (subrangovo) ADA sistemomis ir tinklais išdavimo funkcijų vykdymu.

3. Automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją galima tik įteisintomis ADA sistemomis ir tinklais. ADA sistemos ir tinklai laikomi įteisintais, kai paslapčių subjektui, jo rangovui (subrangovui) yra išduodamas leidimas automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ADA sistemomis ir tinklais. Leidimą automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ADA sistemomis ir tinklais išduoda Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija ar žinybinė saugumo priežiūros tarnyba Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekančios institucijos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

41 straipsnis. ADA sistemų ir tinklų apsaugos reikalavimai

1. ADA sistemų ir tinklų saugumui garantuoti naudojamos apsaugos priemonės turi užtikrinti:

- 1) saugomos, apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos slaptumą;
- 2) galimybę nustatyti ADA sistemų ir tinklų naudotojų tapatybę;
- 3) saugomos, apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos bei sistemos paslaugų ir išteklių vientisumą;
- 4) saugomos, apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos bei sistemos paslaugų ir išteklių prieinamumą teisėtiems naudotojams;
- 5) tyčinių ar atsitiktinių ADA sistemose ir tinkluose saugomos, apdorojamos, perduodamos įslaptintos informacijos bei ADA sistemos ir tinklų paslaugų bei išteklių slaptumo, vientisumo arba prieinamumo pažeidimų fiksavimą;
- 6) ADA sistemų ir tinklų sujungimo kontrolę;
- 7) ADA sistemose ir tinkluose esančių apsaugos mechanizmų tinkamumo įvertinimą bei patikrinimą.

2. ADA sistemose ir tinkluose turi būti įdiegti apsaugos mechanizmai ir saugumo valdymo procedūros, trukdančios atsirasti saugumo pažeidimams, aptinkančios atsiradusius saugumo pažeidimus, atkuriančios saugumo pažeidimų paveiktą įslaptintos informacijos ir ADA sistemų ir tinklų paslaugų bei išteklių slaptumą, vientisumą ir prieinamumą teisėtiems naudotojams.

3. ADA sistemų ir tinklų saugumo reikalavimus nustato Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija.

4. ADA sistemose ir tinkluose turi būti įdiegtos apsaugos priemonės, leidžiančios apsaugoti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne slaptumo žyma, nuo atskleidimo pavojaus dėl elektromagnetinio spinduliavimo. Taikomos apsaugos priemonės turi atitikti informacijos neteisėto atskleidimo riziką ir žalą, kuri būtų patirta tokią informaciją atskleidus.

5. Visi ADA sistemų ir tinklų įrengimo ir pakeitimo darbai turi būti atliekami dalyvaujant ir darbus prižiūrint atsakingam asmeniui. Asmenys, atliekantys ryšio priemonių, kompiuterinės įrangos, kurioje saugoma ar kuria perduodama įslaptinta informacija, ADA sistemų bei tinklų techninę priežiūrą, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukščiausia tokioje įrangoje ar sistemoje apdorojamos, saugomos ar perduodamos informacijos slaptumo žyma.

6. ADA sistemų ir tinklų apsaugos priemonėms nuo elektromagnetinio spinduliavimo keliamus reikalavimus nustato Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

7. Įslaptintą informaciją apdorojančiose ADA sistemose ir tinkluose draudžiama įrengti ADA sistemų ir tinklų dokumentacijoje nenumatytą techninę ar programinę įrangą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

42 straipsnis. Įslaptintos informacijos perdavimas ADA sistemomis ir tinklais

1. Perduodant įslaptintą informaciją ADA sistemomis ir tinklais, turi būti užtikrintas perduodamos įslaptintos informacijos slaptumas, vientisumas, prieinamumas teisėtiems naudotojams.

2. ADA sistemomis ir tinklais perduodant įslaptintą informaciją, jos slaptumas turi būti užtikrintas vadovaujantis Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos patvirtintais kriptografiniais metodais ir produktais bei Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintais telekomunikacijų apsaugos reikalavimais.

3. Įslaptintą informaciją draudžiama perduoti viešais ryšių tinklais neužšifruotą, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nustatytus atvejus.

4. Paslapčių subjekto struktūrinio padalinio, disponuojančio įslaptinta informacija, vadovo sprendimu įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Riboto naudojimo“, „Konfidencialiai“ ir „Slaptai“, gali būti perduodama neužšifruota, jeigu paskelbta karo ar nepaprastoji padėtis ir nėra galimybių užšifruoti informaciją, o pristatymo greitis yra svarbesnis nei galimas tokios informacijos atskleidimo pavojus.

5. Kriptografiniams produktams, mechanizmams ir įslaptintai informacijai teikiama apsauga turi atitikti žalos, kurią gali sukelti įslaptintos informacijos neteisėtas atskleidimas, dydį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

43 straipsnis. Kompiuterių informacijos laikmenų apsauga

1. Visos įslaptintos kompiuterių informacijos laikmenos turi būti tinkamai identifikuotos, laikomos ir saugomos pagal jose esančios aukščiausia slaptumo žyma žymimos informacijos apsaugos reikalavimus.

2. Įslaptinta informacija, laikoma daugkartinio naudojimo kompiuterių informacijos laikmenose, gali būti ištrinama, tokios laikmenos išslaptinamos arba naikinamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. [157-7971](#) (2010-12-31)

44 straipsnis. Atsakingo asmens funkcijos organizuojant ADA sistemų ir tinklų apsaugą

Atsakingas asmuo privalo:

1) užtikrinti apsaugos priemonių įdiegimą, veikimą ir priežiūrą darbo vietose, turinčiose ADA sistemų ir tinklų elementų;

2) sudaryti telekomunikacijų planus ir schemas ir juose nurodyti laidų, kabelių lokalizacijos vietą, jų kiekį, tipus, numeraciją;

3) vadovaudamasis Saugumo priežiūros tarnybos nustatytais reikalavimais, rengti, įgyvendinti ir kontroliuoti paslapčių subjekto, rangovo (subrangovo) ADA sistemų ir tinklų saugumo valdymo procedūras ir su jomis periodiškai supažindinti ADA sistemų ir tinklų administratorius bei naudotojus;

4) parengti dokumentus, reikalingus gauti leidimui automatizuotai apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ADA sistemomis ir tinklais, organizuoti leidimo gavimą;

5) užtikrinti, kad ADA sistemose ir tinkluose dirbtų naudotojai, kuriems suteikta teisė susipažinti su ADA sistemose ir tinkluose saugoma, apdorojama, perduodama įslaptinta informacija, kuri susijusi su jų pareigų vykdymu, taip pat kontroliuoti naudotojų veiksmus;

6) vykdyti naudotojams suteiktą slaptažodžių ir (ar) naudotojų tapatybės nustatymo įrenginių administravimo kontrolę;

7) organizuoti įslaptintų kompiuterinės informacijos laikmenų administravimą;

8) organizuoti ir tikrinti sisteminį rezervinį ADA sistemų ir tinklų informacijos kopijavimą ir atkūrimą;

9) tikrinti surinktą informaciją apie įvykius (procesų klaidas, neteisėtus naudotojus ir sistemos veiklą);

10) pranešti paslapčių subjekto rangovo (subrangovo) vadovui ar jo įgaliotam asmeniui apie visus žinomus paslapčių subjekto, rangovo (subrangovo) ADA sistemų ir tinklų apsaugos trūkumus, įvykusius pažeidimus ir imtis priemonių jiems pašalinti.

Straipsnio pakeitimai:

DEVINTASIS SKIRSNIS ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS KONTROLĖ

45 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos kontrolė

1. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos politikos įgyvendinimą ir įslaptintos informacijos apsaugos veiksnių įgyvendinimą visose institucijose šalies viduje ir užsienyje kontroliuoja Valstybės saugumo departamentas. Šis departamentas:

1) kontroliuoja, kaip laikomasi įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, įslaptinimo, naudojimo, saugojimo, naikinimo bei išslaptinimo nustatytos tvarkos. Valstybės saugumo departamento tikrinimo metu nustatytus trūkumus paslapčių subjektas privalo pašalinti per šio departamento nustatytą terminą ir apie tai raštu pranešti Valstybės saugumo departamentui;

2) teikia pasiūlymus Vyriausybei, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai dėl įslaptintos informacijos apsaugos sistemos tobulinimo;

3) (neteko galios nuo 2011 m. vasario 1 d.);

4) teikia metodinę pagalbą paslapčių subjektams dėl įslaptintos informacijos apsaugos.

2. Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos kontrolę vykdo šia informacija disponuojantys paslapčių subjektai.

3. Asmenys, kontroliuojantys įslaptintos informacijos apsaugą, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“. Asmenys, kontroliuojantys kitų valstybių ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugą, privalo turėti atitinkamus asmens patikimumo pažymėjimus.

4. Įslaptintos informacijos apsaugą kontroliuojantys asmenys tikrinimų metu su įslaptintų dokumentų turiniu supažindinami tik paslapčių subjekto vadovo sutikimu.

5. Asmenys, vykdytys įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę, turi teisę:

1) paslapčių subjekto nustatyta tvarka patekti į teritorijas ir patalpas, kuriose įslaptinta informacija yra apdorojama, saugoma arba perduodama;

2) susipažinti su paslapčių subjekto dokumentais, reglamentuojančiais įslaptintos informacijos apsaugą;

3) atlikti įslaptintų dokumentų ar jų kopijų saugojimo kontrolinius tikrinimus, kai reikia nustatyti, ar dokumentas (jo kopija) tikrai nedingęs ir saugomas apskaitos dokumentuose nurodytoje vietoje;

4) susipažinti su fizinės apsaugos priemonėmis;

5) susipažinti su ADA sistemomis ir tinklais, skirtais įslaptintai informacijai apdoroti, saugoti ar perduoti;

6) iš atsakingų asmenų bei asmenų, dirbančių su įslaptinta informacija, reikalauti žodinių bei rašytinių paaiškinimų apie įslaptintos informacijos apsaugos tvarkos laikymąsi ar šios tvarkos pažeidimus;

7) pasitelkti atitinkamų sričių specialistus, jeigu kontrolės metu būtinos specialios žinios.

6. Kilus įtarimams, kad yra prarasta ar neteisėtai atskleista įslaptinta informacija, paslapčių subjekto vadovo sprendimu atliekamas patikrinimas. Patikrinimo metu turi būti:

1) nustatyta ir patvirtinta prarastos ar atskleistos įslaptintos informacijos slaptumo žyma, turinys bei apimtis;

2) nustatyti asmenys, kurių veiksmai galėjo lemti įslaptintos informacijos praradimą ar atskleidimą;

3) įvardyti asmenys, kurie šia informacija disponavo ar kurie buvo su ja susipažinę;

4) nustatytos įslaptintos informacijos praradimo ar atskleidimo aplinkybės.

7. Jeigu atlikus šio straipsnio 6 dalyje ar šio Įstatymo 27 straipsnyje numatytą patikrinimą paaiškėja, kad įslaptinta informacija tikrai prarasta ar neteisėtai atskleista, paslapčių subjekto vadovas nedelsdamas apie tai praneša Valstybės saugumo departamentui.

8. Jeigu atlikus patikrinimą paaiškėja, kad Lietuvos Respublikai užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija buvo tikrai prarasta ar neteisėtai atskleista, nedelsiant pranešama Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai, informaciją perdavusios

valstybės ar tarptautinės organizacijos atitinkamoms tarnyboms ir Valstybės saugumo departamentui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1266](#), 2010-12-23, *Žin.*, 2011, Nr. [2-39](#) (2011-01-06)

DEŠIMTASIS SKIRSNIS ATSAKOMYBĖ

46 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitoki neteisėtą įgijimą

Asmuo už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitoki neteisėtą įgijimą arba kitus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
2003 m. gruodžio 16 d.
įstatymo Nr. IX-1908
priedas

ĮGYVENDINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

2001 m. kovo 19 d. Europos Tarybos sprendimas 2001/264/EB dėl Europos Sąjungos Tarybos saugumo nuostatų.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1584](#), 00.03.21, *Žin.*, 2000, Nr.27-713 (00.03.31)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 15 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1699](#), 00.05.23, *Žin.*, 2000, Nr.45-1297 (00.06.02)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1713](#), 00.06.06, *Žin.*, 2000, Nr.50-1433 (00.06.21)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO 2 DALIES PRIPAŽINIMO NETEKUSIA GALIOS ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1862](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1932 (00.07.31)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1907](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2274 (00.09.07)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 IR 9 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-613](#), 2001-11-20, Žin., 2001, Nr. 103-3656 (2001-12-07)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-813](#), 2002-03-26, Žin., 2002, Nr. 38-1360 (2002-04-10)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1425](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1670 (2003-04-24)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1603](#), 2003-06-05, Žin., 2003, Nr. 61-2759 (2003-06-27)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1908](#), 2003-12-16, Žin., 2004, Nr. 4-29 (2004-01-07)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2137](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 68-2364 (2004-04-29)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO, PAKEISTO 2003 M. GRUODŽIO 16 D. ĮSTATYMU NR. IX-1908, 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

Įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2004, Nr. 82 (2004-05-20)

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2349](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 116-4322 (2004-07-27)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1080](#), 2007-04-05, Žin., 2007, Nr. 46-1715 (2007-04-26)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su išlaptinta informacija arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą, teisės aktų nustatyta tvarka atrinktų valstybės tarnautojo, valstybės pareigūno, teisėjo ar profesinės karo tarnybos kario pareigoms, susijusioms su išlaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, naudojimu ar jos apsauga, ar laimėjusių konkursą į tokias valstybės tarnautojo pareigas, tikrinimo procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytais terminais.

14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1403](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 140-5762 (2007-12-29)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. liepos 1 d.
15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-272](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2690 (2009-06-06)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-649](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-617 (2010-02-02)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.
17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-965](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 86-4522 (2010-07-20)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
18.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. 157-7971 (2010-12-31)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 5, 7, 8, 11, 12, 16, 18, 31, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR AŠTUNTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. birželio 1 d.
19.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1266](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 2-39 (2011-01-06)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. vasario 1 d.
20.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 82-4269 (2012-07-13)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 11, 16 STRAIPSNIŲ, SEPTINTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS
21.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 129-6469 (2012-11-08)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 7, 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2013-01-01.
22.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-449](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3929 (2013-07-20)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 11, 16 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2011-07-07, Žin., 2011, Nr. 84-4106 (2011-07-12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO (2003 M. GRUODŽIO 16 D. REDAKCIJA) 16 STRAIPSNIO 2 DALIES 13 PUNKTO, 18 STRAIPSNIO 1 DALIES 4 PUNKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO PATVIRTINIMO ĮSTATYMU PATVIRTINTO VIDAUS TARNYBOS STATUTO 28 STRAIPSNIO (2007 M. GEGUŽĖS 15 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1562](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-08, i. k. 2015-05374

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 17 straipsnio pakeitimo įstatymas